

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग

महाराष्ट्र

सन १९२३ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक १

मुंबई करमणूक शुल्क अधिनियम, १९२३

(दिनांक ३० जानेवारी, २००६ पर्यंत सुधारित)

THE BOMBAY ACT No. I OF 1923
Maharashtra
THE BOMBAY ENTERTAINMENT DUTY ACT, 1923

(As modified upto 30th January 2006)

व्यवस्थापक, शासकीय मुद्रणालय व ग्रंथागार, नागपूर यांच्याद्वारे भारतात मुंबई आणि
संचालक, शासकीय मुद्रण व लेखनसामग्री, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्याद्वारे प्रकाशित

२००६

[किंमत रु. १.००]

मुंबई करमणूक शुल्क अधिनियम, १९५१

अनुक्रमणिका

पृष्ठ

उद्देशिका

कलमे

१.	संक्षिप्त नाव, व्याप्ती व अंमलात येणे.	४
२.	व्याख्या	४
३.	करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या पैशावर शुल्क.	१३
३क.	प्रवेशासाठी दिलेल्या रकमेवरील किंवा ठोक शुल्कावरील अधिभार.	३०
३क.	मानार्थ तिकिटावर शुल्क.	३१
४.	वसुलीची रीत.	३३
४क.	१ मे, १९६० नंतर विवक्षित कालावधीसाठी अनुज्ञेय असलेल्या मुंबई सरकारच्या मुद्रांकांचा उपयोग करणे.	३३
४ख.	करमणूक शुल्काचे निर्धारण.	३३
४ग.	क्विडिओ खेळधरातील यंत्र चालू नसेल आणि अनुत्पादक अवरथेत असेल त्याबाबतीत माफी किंवा परतावा देणे.	३४
४घ.	गो-कार्टींग केंद्रातील चालू नसलेल्या किंवा उत्पन्न न मिळणा-या कोरच्या बाबतीत सूट किंवा परतावा.	३५
४ऱ.	जाहीर लिलाव किंवा एजंट या मार्फत केबल दूरवित्रवाणीवरील शुल्काची वसुली.	३५
५.	कलम ४ चे अनुपालन न केल्याबद्दल शिक्षा.	३६
५क.	इतर तरतुदीचे अनुपालन न केल्याबद्दल शिक्षा.	३६
६.	धर्मादाय किंवा शैक्षणिक प्रयोजनांसाठी असलेल्या करमणुकीच्या बाबतीत सूट, राज्य शासनाने दिलेले सूट.	३६
७.	नियम करण्याचा अधिकार.	३७
८.	या अधिनियमाच्या प्रयोजनांकरिता करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश करण्याचा अधिकार.	३८
९.	वसुली.	४०
१०.	अपराध आपसात मिटाविणे.	४०
११.	शुल्क आणि आपसमेलाची रक्कम देण्यात कसूर केल्याबद्दल देय असलेले व्याज.	४१

अनुक्रमणिका—चालू

कलम		पृष्ठ
१८.	दिलेत्या अतिरिक्त शुल्काद्या परसावा।	४९
१९.	लायसन निलियित किंवा रद्द करण्यासाठी शिफारस करणे,	४९
२०.	राज्य शासनाकडून अधिकारांवै प्रत्यायोजन,	४९
२०क.	अपील व पुनरीक्षण,	४९
२१.	विवक्षित कार्यवाहीस रोध,	४२
२२.	मुदत मर्यादा,	४२
२३.	स्थानिक प्राधिकरणांनी करमणुकींवर कर बसविण्यास मनाई,	४३
२४.	निरसन व व्याख्या,	४३
अनुसूची—		४४

[सन १९२३ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक एक]^१

[मुंबई करमणूक शुल्क अधिनियम, १९२३.]*

[या अधिनियमास, गळवनेर जनरल यांची अनुमती मिळाल्यार्नंतर तो मुंबई शासन राजपत्रात दि. १३ जानेवारी, १९२३ रोजी प्रथम प्रसिद्ध करण्यात आला.]

या अधिनियमात पुढील आदेश व अधिनियम याद्वारे अनुकूलन, रूपभेद व सुधारणा करण्यात आल्या आहेत :—

सन १९२५ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ६.

सन १९३१ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक १३.

सन १९३२ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २ व सन १९४८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २३.

भारतीय विधि अनुकूलन परिषद आदेश.

सन १९४३ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक १३.

सन १९४५ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक १०. †

सन १९४८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २१.

सन १९४८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३७.

विधि अनुकूलन आदेश १९५०.

सन १९५० चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३८.

सन १९५४ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २५.

मुंबई विधि अनुकूलन (राज्य व समवर्ती विषय) आदेश, १९५६.

सन १९५६ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ५३.

सन १९५८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ४१.

सन १९५९ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ५६.

^१ उद्देश व कारणी यांच्या निवेदनाकरिता सन १९२२ चे मुंबई शासन राजपत्र, भाग ५ (इंग्रजी) पृष्ठ १७७ पहा. प्रवर्त समितीच्या अहवालाकरिता उपरिनिर्दिष्ट वर्षाच्या राजपत्रातील (इंग्रजी) पृष्ठ २४४-२४५ पहा आणि विधान परिषदेतील कामकाजाकरिता मुंबई लेजिस्लेटिव्ह कौन्सील डिबेट्स १९२२, खंड सात पहा.

* सन १९५८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ४१ च्या प्रारभाच्या लगातपूर्वी, हा अधिनियम, मुंबई राज्याच्या ज्या भागात लागू नव्हता त्या भागास लागू करण्यात आला. (पहा : सन १९५८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ४१, कलम २).

† हा अधिनियम निरसित करण्यात आला व पुन्हा अधिनियमित करण्यात आला आहे आणि उक्त अधिनियमाचे कलम ९ वै अनुसूची 'फ' या अन्वये केलेल्या सुधारणा, सन १९४७ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ५२, कलम २ अन्वये अंमलात ठेवल्या आहेत.

महाराष्ट्र विधि अनुकूलन (राज्य व समवर्ती विषय) आदेश, १९६०.

सन १९६२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २५.

सन १९६५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५१.

सन १९६७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १७.

सन १९६७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४९.

सन १९७४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, (१-५-१९७४) §

सन १९७५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७७, (१-४-१९७५) §

सन १९७६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३३, (१-११-१९७६) §

सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, (१-१-१९८४) §§ **

सन १९८७ *** चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७ ‡

सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १० ‡

सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४९ ‡

सन १९९६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८ ‡

सन १९९६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४ ‡*

सन १९९७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८ ‡

§ याद्वारे अधिनियमाच्या प्रारंभाची तारीख दर्शविण्यात आली आहे.

§§ सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११ च्या कलम १३ अन्वये, १९८३ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १२ निरसित करण्यात आला.

** या अधिनियमाचे कलम ११ पुढीलप्रमाणे आहे :—

व्यावृती : “११. या अधिनियमातील कोणत्याही गोष्टीमुळे कोणतीही व्यक्ती, १ जानेवारी, १९८४ रोजी सुरु होणा-या आणि हा अधिनियम शासकीय राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या तारखेच्या लगतपूर्वीच्या दिवशी संपणा-या मुदतीमध्ये तिने केलेल्या किंवा करण्याचे वर्जिलेल्या कोणत्याही गोष्टीच्या संबंधातील अपराधाबाबत दोपी ठरविली जाण्यास पात्र होणार नाही; मात्र असे कृत्य किंवा वर्तन हे या अधिनियमाद्वारे कैलेल्या सुंधारणा नसताना, मुख्य अधिनियमाखालील अपराध असता कामा नये; तसेच कोणत्याही व्यक्तीला अशा कृत्याबदल किंवा वर्तनाबदल अशा प्रसिद्धीच्या तारखेच्या लगतपूर्वी अमलात असणा-या कायदानुसार जी शास्ती झाली असती त्यापेक्षा अधिक शास्तीस ती आधीन असणार नाही.

*** सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७ च्या कलम ७ अन्वये १९८७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. १ निरसित करण्यात आला.

सन १९९८ रु चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २० ‡

सन १९९९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १३ ‡

सन २००० रु चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३ ‡

सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८

सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५ ‡

सन २००२ रु चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २ ‡

सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २० ‡

सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२

सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५४

सन २००६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १६

‡ याद्वारे अधिनियमाच्या प्रारंभाची तारीख दर्शविण्यात आली आहे.

₹ सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २० च्या कलम ५ अन्वये १९९८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ८ निरसित करण्यात आला.

₹₹ सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३ च्या कलम ५ अन्वये १९९९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २४ निरसित करण्यात आला.

₹₹ सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११ च्या कलम ४ अन्वये २००१ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ..... निरसित करण्यात आला.

मुंबई [राज्यात] करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश देण्यावर शुल्क लादण्याबाबत अधिनियम

ज्याअर्थी, मुंबई [राज्यात] [करमणुकीच्या कार्यक्रमांना] प्रवेश देण्यावर शुल्क बसविण्याची तरतूद करणे इष्ट आहे; त्याअर्थी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे:—

संक्षिप्त नाव,
व्याप्ती व

अंमलात येणे:

१. (१) या अधिनियमास मुंबई करमणूक शुल्क अधिनियम, १९२३ असे म्हणावे.

[(२) तो संपूर्ण [महाराष्ट्र राज्यास] लागू आहे.]

[(३) तो, १ जानेवारी, १९८४ रोजी संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.]

व्याख्या. २. विषयात किंवा संदर्भात एतद्विरुद्ध काही नसल्यास, या अधिनियमात—

[(क-१) “मनोरंजन उद्यान” याचा अर्थ, जेथे, प्रवेश शुल्क दिल्यावर, खेळ किंवा सवा-या यांसह किंवा या दोहोसह ^१ परंतु चलत्यित्रकाद्वारे व व्हिडिओद्वारे करण्यात येणारे प्रदर्शन वगळून] मनोरंजनाच्या निरनिराळ्या प्रकारांची जवळजवळ कायम स्वरूपात तरतूद केलेली असते, असे ठिकाण;

(क-२). “अँचेना” याचा अर्थ, प्रेक्षकांना उपग्रहाद्वारे केल्या जाणा-या रास्त्रीय किंवा आंतररास्त्रीय प्रक्षेपणांसह इतर प्रक्षेपणांचा लाभ ज्यांच्या द्वारे घेता येतो ते दूरचित्रवाणीचे संकेत ग्रहण करणारे आणि जोडणीधारकाने कोणतेही अंशदाने किंवा वर्गणी किंवा (उपकरण) बसवण्याचा व जोडण्याचा खर्च किंवा इतर कोणत्याही प्रकारे वसूल करण्यात येणारे इतर कोणतेही आकार भरल्यानंतर वर्गणीदारांचा दूरचित्रवाणी संच निवासी किंवा निवासेतर टिकाणी धातूच्या को-ऑपरिशाल केबलने किंवा ऑप्टिक फायबरच्या केबलने “हेड एन्ड” या नावाच्या मध्यवर्ती यंत्रणेशी जोडलेला असतो तेथे तारेतून पाठवल्या जाणा-या दूरचित्रवाणीच्या संकेताच्या सहाय्याने वित्रपट किंवा हलती वित्रे किंवा वित्रपट मालिका प्रदर्शित करण्यासाठी उभारण्यात येते किंवा बसवण्यात येते ते उपकरण, असा आहे.]

^१ सन १९५८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ३(अ) अन्वये ‘इलाख्यात’ या मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^२ सन १९५४ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २५, कलम २ अन्वये मूळ मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला:

^३ सन १९५८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ३(ब) अन्वये मूळ पोट-कलमारेवजी हे पोट-कलम दाखल करण्यात आले.

^४ महाराष्ट्र विधि अनुकूलन (राज्य व समवर्ती विषय) आदेश, १९६० याद्वारे ‘मुंबई राज्यास’ या मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^५ सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम २ अन्वये मूळ पोट-कलम (३) ऐकजी हे पोट-कलम दाखल करण्यात आले.

^६ सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०; कलम २(१) अन्वये हे खंड समाविष्ट करण्यात आले.

^७ सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४१, कलम २(१) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

“[(क) “करमणूक” या संज्ञेत, ज्यात पैसे घेऊन व्यक्तींना प्रवेश देण्यात येतो असे कोणतेही प्रदर्शन, प्रयोग, मनोरंजन, खेळ किंवा ग्रीष्मा [अथवा, दूरचित्रवाणीच्या बाबतीत, अंशदान किंवा वर्गणी किंवा वस्सपण्याचा व जोडण्याचा खार्च किंवा इतर कोणत्याही प्रकारे वरूल करण्यात येणारे इतर कोणतेही आकार म्हणून ज्यासाठी व्यक्तींना पैसे भरावे लागलात अशा, केबल नेटवर्कला जोडलेल्या कोणत्याही प्रकारच्या अँटेनाच्या किंवा केबल दूरचित्रवाणीच्या]] किंवा थेट घरपोद प्रसारण सेवेचा (Direct-to-Home (DTH) Broadcasting service) मदतीने केल्या जाणा-या प्रदर्शनाचा समावेश होतो; [पण खेळ व सवा-या राह मनोरंजनाच्या तात्पुरत्या]] [आणि जावूच्या प्रयोगाचा समावेश होत नाही,]

स्पष्टीकरण.—या खंडाच्या प्रयोजनासाठी,-

“[(एक) “प्रदर्शन” या शब्दप्रयोगामध्ये, व्हिडिओद्वारे केले जाणारे प्रदर्शन किंवा केबल नेटवर्कला जोडलेल्या कोणत्याही प्रकारच्या अँटेनाच्या किंवा केबल दूरचित्रवाणीच्या मदतीने केले जाणारे दूरचित्रवाणी प्रदर्शन यासह चलचित्रकाढ्यारे करण्यात येणा-या कोणत्याही प्रदर्शनाचा समावेश होतो;]

(दोन) “खेळ” या संज्ञेत करमणूकीच्या प्रयोजनार्थ किंवा अन्यथा जे व्हिडिओ खेळ, इलेक्ट्रॉनिक्सच्या सहाय्याने किंवा यंत्राच्या सहाय्याने किंवा विद्युत यांत्रिकीच्या सहाय्याने खेळले जातात, त्या व्हिडिओ खेळाचा समावेश होतो; [आणि,]

“[(तीन) “तात्पुरते मनोरंजन” या शब्दप्रयोगाचा अर्थ, कलम २ च्या खंड (क-१) मध्ये आणि कलम ३, पोट-कलम (५) मधील खंड (ख) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे मनोरंजन उद्यानामध्ये असतात त्याप्रमाणे जवळ अवळ कायम स्वरूपात तरतूव केल्याप्रमाणे नसतील अशा मनोरंजन सवा-या व खेळ, असा आहे.]

“[(क-क१) “बोलींग ऑली” म्हणजे, जीमध्ये एखाद्या वरस्तूकडे किंवा वरस्तूच्या (पिन्स) समुहाकडे एखाद्या मर्यादित जागेमधून चेंडू सरपटत फेकून मारणाच्या अनेक खेळांपैकी, कोणताही खेळ खेळण्याकरिता, एक किंवा अनेक लाकडी मार्ग (लेन) किंवा अन्य कोणत्याही सामग्रीपासून बनविलेले एक किंवा अनेक लाकडी मार्ग किंवा अन्य कोणत्याही सामग्रीपासून बनविलेले एक किंवा अनेक मार्ग असतील अशी इमारत किंवा ज्यामध्ये अशा खेळासाठी एक किंवा अनेक लाकडी मार्ग किंवा असा आहे.]

“सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ३(अ) अन्यथे मूळ खंडारेवजी खंड (क)सा दाखल करण्यात आला.

“सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(२)(अ) अन्यथे हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

“सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(अ) अन्यथे हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

“हा मजकूर सन १९९९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १३, कलम २(अ) अन्यथे हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

“हा मजकूर सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १४, कलम २(२) अन्यथे हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

“सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(ब) अन्यथे मूळ खंडारेवजी खंड (एक) दाखल करण्यात आला.

“सन १९९१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १३, कलम २(ब)(दोन) अन्यथे हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

“सन १९९१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १३, कलम २(ब)(तीन) अन्यथे हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

“सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८, कलम २(एक) अन्यथे १ एप्रिल, २००० पासून हा खंड समाविष्ट करण्यात आला.

“[(कक) “ केबल दूरचित्रवाणी ” याचा अर्थ, जोडणीधारकाने कोणतेही अंशदान किंवा वर्गणी किंवा बसवण्याचा व जोडण्याचा खर्च किंवा कोणत्याही प्रकारे वसूले करण्यात येणारे .इतर कोणतेही आकार भरल्यानंतर, व्हिडिओ कॅसेट किंवा डिस्क किंवा दोन्ही, रेकॉर्डर किंवा स्लेइर किंवा ज्यावर आधी ध्वनिचित्रीत केलेली व्हिडिओ कॅसेट किंवा डिस्क किंवा दोन्ही दाखवण्यात अथवा पुन्हा दाखवण्यात येतात असे त्याच प्रकारचे उपकरण यांचा वापर करून, वर्गणीदासाचा दूरचित्रवाणी संच तांब्याच्या को-ऑफिशिअल केबलने किंवा ऑप्टिक फायबर केबलने “हैंड एन्ड” नावाच्या मध्यवर्ती यंत्रणेशी जोडलेला असतो तेथे तारेतून पाठवल्या जाणा-या दूरचित्रवाणी संकेताच्या सहाय्याने चित्रपट किंवा हलती चित्रे किंवा चित्रपट मालिका प्रदर्शित करण्यासाठी चातू केलेली यंत्रणा आणि जोडणीधारकाच्या निवासाच्या किंवा निवासेतर ठिकाणी असलेल्या दूरचित्रवाणी ग्रहण संचावर पाहिले व ऐकले जाणारे चित्रपट किंवा हलती चित्रे किंवा चित्रपट मालिका, असा आहे;]

“(ख) [करमणूक शुल्क बसवण्याच्या संबंधात] “प्रवेश मिळण्यासाठी द्यावयाचा पैसा ” या संज्ञेत पुढील पैशांचा समावेश होतो,—

(एक) करमणुकीच्या स्थानाच्या एका भागात प्रवेश मिळाल्यानंतर ज्या स्थानाच्या दुस-या भागात प्रवेश मिळण्यासाठी शुल्क किंवा अधिक शुल्क यांसह पैसा घेतला जातो अशा दुस-या भागात ज्या व्यक्तीस मागाहून प्रवेश मिळाला आहे तिने दिलेला कोणताही पैसा;

(दोन) करमणुकीच्या स्थानात आसनारासाठी किंवा बसवण्याच्या इतर जागेसाठी दिलेला कोणताही पैसा;

(तीन) करमणुकीचा कार्यक्रम किंवा त्याची रुपरेसा यासाठी दिलेला कोणताही पैसा.] *[**]

“(तीन-क) ज्या क्रोणत्याही उपकरणमुळे किंवा साधनामुळे एखाद्या व्यक्तीस करमणुकीचा कार्यक्रम स्वाभाविकपणे किंवा अधिक चांगल्या रीतीने दिसू शकेल किंवा ऐकू येऊ शकेल व ज्याच्याअभावी अशा व्यक्तीस तो असा दिसू किंवा ऐकू येऊ शकणार नाही त्या उपकरणाच्या किंवा साधनाच्या उसनवारीबद्दल किंवा वापराबद्दल दिलेला कोणताही पैसा.] *[***]

“(चार) एकतर करमणुकीकरिता प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या पैशाबरोबर किंवा प्रवेशासाठीच्या अशा कोणत्याही पैशाव्यतिरिक्त, करमणुकीकरिता उपस्थित राहण्याची किंवा तेथे उपस्थिती चातू ठेवण्याची एक शर्त म्हणून, करमणुकीशी संबंध असलेल्या कोणत्याही प्रयोजनासाठी एखाद्या व्यक्तीस कोणत्याही स्वरूपात द्यावा लागतो, असा कोणत्याही नावाने संबंधात जाणारा कोणताही पैसा;

(पाच) व्हिडिओद्वारे प्रदर्शनास प्रवेश देण्याकरिता एखाद्या व्यक्तीकडून देण्यात येणारा कोणताही पैसा, मग त्या व्यक्तीला अशा पैशाच्या मोबादल्यात कोणतेही खाद्यपदार्थ किंवा पेये किंवा ही दोन्हीही पुरवण्यात येत असोत, किंवा नसोत]

*सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. १०, कलम २(ब) अन्वये खंड (क-क) हा समाविष्ट करण्यात आला.

**सन १९३१ चा मुंबई अधिनियम क्र. ४३, कलम २ अन्वये मूळ खंडारेवजी हा खंड दाखल करण्यात आला.

***हा मजकूर सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ११, कलम ३(ब) (एक) अन्वये दाखल करण्यात आला.

****सन १९८४ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २५, कलम ३(अ) अन्वये “आणि” हा शब्द वगळण्यात आला.

*****सन १९८४ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २५, कलम ३(ब) (एक) अन्वये उप-खंड (तीन-क) हा दाखल करण्यात आला.

*****सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(ब) (एक) अन्वये “आणि” हा शब्द वगळण्यात आला.

*****सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ३(ब) (दोन) अन्वये खंड (चार) च्यां ऐवजी खंड (चार) व (पाच) जादा दाखल करण्यात आले.

१[(सहा) केबल नेटवर्कला जोडलेल्या कोणत्याही प्रकारच्या अँटेनाच्या किंवा केबल दूरचित्रवाणीच्या मदतीने केल्या जाणा-या दूरचित्रवाणी प्रदर्शनासाठी एखाद्या व्यक्तीने अंशदान किंवा वर्गणी किंवा बसवण्याचा व जोडण्याचा खर्च किंवा इतर कोणत्याही प्रकारे वसूल करण्यात येणारे इतर कोणतोही आकार म्हणून दिलेला कोणताही पेसा .] *[*] ;

२[(सात) जोडणीधारकाच्या निवासी किंवा अनिवासी जागेतील दूरचित्रवाणी संच सेंटेलाईट्शी थेट जोडणा-या कोणत्याही प्रकारच्या सेट टॉप बॉक्सच्या सहाय्याने किंवा तत्सम खरुपाच्या उपकरणाच्या सहाय्याने पुरवण्यात येणा-या थेट घरपोच प्रसारण सेवेसाठी (Direct-to-Home (DTH) Broadcasting service) थेट घरपोच प्रसारण सेवेच्या मालकास, एखाद्या व्यक्तीने, अंशदान, वर्गणी, (उपकरण) बसविण्याचा व जोडण्याचा खर्च किंवा इतर कोणत्याही प्रकारे वसूल करण्यात येणारे इतर कोणतोही आकार म्हणून दिलेला कोणताही पेसा ; ३[आणि]

४[(आठ) तिकीट विक्री न करता केवळ निर्मितांसाठी आयोजिलेल्या कार्यक्रमांच्या बाबतीतील प्रायोजकत्वाच्या रकमेच्या खरुपातील कोणतोही प्रदान .]

५[स्पष्टीकरण.— या उपखंडाच्या प्रयोजनांसाठी, सहकारी गृहनिर्माण संरथा किंवा कोणताही कारखाना, हॉटेल, निवासगृह, पानगृह, (बार), परमिट रूम, पब यांचे व्यवस्थापन यांसह कोणत्याही सहकारी संरथेकडून किंवा एखांच्या व्यक्तीकडून किंवा व्यक्तीच्या समुदाकडून, त्यांच्या सभासदांकरिता किंवा त्यांच्या कामगारांकरिता किंवा ग्राहकांकरिता किंवा तिच्या स्वतःकरिता किंवा यथास्थिति, त्यांच्या स्वतःकरिता कोणत्याही प्रकारच्या अँन्टीना किंवा केबल नेटवर्कमार्फत प्रसारण भिळविण्याकरिता किंवा त्याला केबल दूरचित्रवाणी जोडण्यासाठी कोणतोही इतर उपकरण संच खरेदी करण्याकरिता कोणताही खर्च करण्यात आला तर तो केबल नेटवर्कला जोडलेल्या कोणत्याही प्रकारच्या अँन्टीनाच्या किंवा केबल दूरचित्रवाणीच्या मदतीने केल्या जाणा-या, दूरचित्रवाणीच्या मदतीने केल्या जाणा-या दूरचित्रवाणी प्रदर्शनासाठी या उप खंडाअन्वये दिलेला आकार असल्याचे समजण्यात येईल .]

परंतु, व्हिडिओ प्रदर्शनास प्रवेश देण्याकरिता मालक नियमित तिकिटे देत नसेल आणि व्हिडिओ प्रदर्शनास प्रवेश दिलेल्या व्यक्तींवर आकारलेल्या रकमेमध्ये, कोणत्याही खाद्यपदार्थाचा किंवा पेयाचा किंवा या दोन्हीचा समावेश असेल त्या बाबतीत, अशा रकमेच्या पंचाहत्तर टक्के रकम ही, अशा प्रवेशाकरिता दिलेली रकम असल्याचे मानण्यात येईल .]

६[परंतु, आणखी असे की, १[कलम ३ च्या पोट-कलम (१३) च्या तरतुदीना अधीन राहून.] मालकाने सेवा आकारापोटी म्हणून प्रत्येक तिकिटामागे २[साधारण व वाताशीतल चित्रपटगृहाच्या बाबतीत तीन रुपयांहून आणि वातानुकूलित चित्रपटगृहाच्या बाबतीत चार रुपयांहून] अधिक नसेल अशी कोणतीही रकम, स्वतंत्रपणे १९५३ चा आकारलेली असेल आणि मालक अशा सेवा आकाराची रकम, त्याने स्थायी सिनेमाची ३[किंवा स्थायीवत मुंबई ११. सिनेमाची] देखभाल करण्याकरता व मुंबई सिनेमा (विनियम) अधिनियम, १९५३ व महाराष्ट्र सिनेमा

*सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(४) (अ) अन्वये उप खंड (सहा) समाविष्ट करण्यात आला.

*सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम २(क) अन्वये 'आणि' हा शब्द वगळण्यात आला.

*सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २ (ब) (तीन) अन्वये हा मंजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

*सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम २ (क) अन्वये हा मंजकूर जावा दाखल करण्यात आला.

*सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम २ (ग) अन्वये हा उपर्यंड जावा दाखल करण्यात आला.

*सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २ (अ) अन्वये स्पष्टीकरण दाखल करण्यात आले.

*सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २ (४) (ब) अन्वये हे परंतुक जावा दाखल करण्यात आले.

*सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २, कलम २ (क) अन्वये हा मंजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

*सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४, कलम २ (क) अन्वये मूळ मंजकूरारेवजी ही मंजकूर दाखल करण्यात आला.

*सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४९, कलम २ (३) (अ) (दोन) अन्वये हा मंजकूर दाखल करण्यात आला.

(विनियमन) नियम, १९६६ किंवा त्या वेळी अंमलात असलेला कोणताही अन्य कायदा यांच्या तरतुदीअन्वये आवश्यक केलेल्या सुविधा व सुरक्षिततेच्या उपाययोजनांव्यतिरिक्त आणखी जादा सुविधा व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना पुरविण्याकरता खर्च केली असल्याबद्दल या अधिनियमाखाली करण्यात आलेल्या नियमांमध्ये व्याख्या करण्यात आलेल्या विहित अधिका-याची खात्री पटेल अशा प्रकारे दाखवून देईल तर अशा सेवा आकाराचा, प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या पैशामध्ये समावेश केला जाणार नाही :]

[परंतु तसेच, मालक प्रत्येक वर्षी ३० सप्टेंबर पूर्वी, दुस-या परंतुकामध्ये तरतुद केल्याप्रमाणे देखभालीकरिता आणि सुविधा व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना पुरविण्याकरिता त्याच्याकडून गोळा केलेल्या व खर्च करण्यात आलेल्या सेवा आकाराचे परीक्षित लेखे विहित अधिका-यापुढे सादर करील. मालकाकडून ज्या वित्तीय वर्षामध्ये सेवा आकाराची रक्कम अशा रीतीने खर्च करावयाची राहिली असेल त्या वित्तीय वर्षाच्या लगत नंतरच्या [चार वित्तीय वर्षामध्ये] सेवा आकाराची शिल्लक रक्कम हिशेबात पुढे धरण्याची परवानगी त्याला देण्यात येईल. हिशेबांचे अवलोकन केल्यानंतर, जर विहित अधिका-याची, अशी खात्री झाली की, मालकाला ज्या मुदतीसाठी सेवा आकाराची, शिल्लक रक्कम किंवा तिचा भाग हिशेबात पुढे धरण्याची परवानगी आहे त्या अनुज्ञेय मुदतीच्या अखेरीस त्याने ती रक्कम देखभालीसाठी व दुस-या परंतुकात तरतुद केल्याप्रमाणे सुविधा आणि सुरक्षिततेच्या उपाययोजना पुरविण्यासाठी खर्च केलेली नाही तर अशा रीतीने खर्च न केलेली सेवा आकाराची किंवा त्याच्या भागाची उक्त रक्कम, प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या पैशामध्ये समाविष्ट करण्यात येईल आणि त्यानंतर कलम ४-ब च्या पोट-कलम (२) ते (५) च्या तरतुदी, योग्य त्या फेरफारांसह या अधिनियमाच्या कलम ३ मधील पोट-कलम (१), खंड (क) मध्ये किंवा पोट-कलम (३), खंड (अ) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने करमणूक शुल्क आकारण्याच्या प्रयोजनासाठी लागू होतील :]

[परंतु असेही की, मालकाने एका वित्तीय वर्षात सेवा आकार म्हणून गोळा केलेल्या रकमेहून जादा रक्कम, त्या वर्षात, देखभालीकरिता आणि दुस-या परंतुकामध्ये तरतुद केल्याप्रमाणे सुविधा पुरविण्याकरिता व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना करण्याकरिता खर्च केली असल्यास त्याला त्या रकमेची, ज्या वर्षात ती जादा रक्कम खर्च करण्यात आली असेल, त्या वर्षाच्या लगत नंतरच्या पुढील चार वर्षामध्ये गोळा करण्यात यावयाच्या सेवा आकाराच्या रकमेतून वजावट करता येईल :]

[परंतु तसेच, फिरत्या चित्रपटगृहाच्या मालकाने सेवा आकार म्हणून प्रत्येक तिकिटामार्गे पत्रास पैशांहून अधिक, नसेल अशी कोणतीही रक्कम, स्वतंत्रपणे आकारलेली असेल आणि अशा फिरत्या चित्रपटगृहाच्या मालक, अशा सेवा आकाराची रक्कम मुंबई चित्रपटगृहे (विनियमन) अधिनियम, १९५३ व महाराष्ट्र चित्रपटगृहे (विनियमन) नियम, १९६६ किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेला कोणताही अन्य कायदा यांच्या तरतुदीअन्वये आवश्यक असलेल्या सुविधा व सुरक्षिततेच्या उपाययोजनांव्यतिरिक्त (याबाबतीत काढण्यात आलेल्या राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे) राज्य शासनाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, फिरत्या चित्रपटगृहाची देखभाल व सुविधा व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना पुरविण्याकरिता परवाना कालावधीमध्ये खर्च केली असल्याची (या अधिनियमाखाली करण्यात आलेल्या नियमांमध्ये व्याख्या करण्यात आल्याप्रमाणे), विहित अधिका-याची खात्री पटेल अशा प्रकारे दाखवून देईल तर, अशा फिरत्या चित्रपटगृहाचा मालक, त्याने सेवा आकारापोटी गोळा केलेली व

^१सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(ब) अन्वये हे परंतुक समाविष्ट करण्यात आले.

^२सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम २(ळ) अन्वये हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^३सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम २(च) अन्वये हे परंतुक जादा दाखल करण्यात आले.

^४सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४, कलम २(ख) अन्वये हे परंतुक जादा दाखल करण्यात आले.

खर्च केलेली रक्कम, त्याने अशा फिरत्या चित्रपटगृहाच्या देखभालीकरिता व त्यासाठी अतिरिक्त विनिर्दिष्ट सुविधा पुरविण्याकरिता व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना करण्याकरिता परवाना कालावधीत खर्च केलेली रक्कम असल्यासंबंधीचे लेखापरीक्षित लेखे परवाना संपुस्तात आल्यापासून एका महिन्याच्या कालावधीमध्ये विहित अधिकायाकडे सादर करील. या शर्तीस अधीन राहून, सेवा आकारापेटी दिलेल्या अशा रकमेचा, प्रवेश मिळविण्यासाठी दिलेल्या रकमेमध्ये समावेश केला जाणार नाही.]

*[(ख-१)] “पूल गेम” म्हणजे, पूल टेबलावर किंवा बिलियर्डच्या टेबलावर किंवा कोणत्याही नावाने संबोधयात येणा-या किंवा कोणत्याही प्रकारे वर्णन केल्या जाणा-या टेबलावर क्यू म्हणून संबोधयात येणारी मोठी काठी, क्यू चैंडू आणि नमून दिलेल्या संघेइतके ऑब्जेक्ट चैंडू यांच्या सहाय्याने खेळला जाणारा खेळ, क्यू चैंडू वापरणारा प्रत्येक खेळाडू कोणत्याही क्रमाने किंवा कोणत्याही संगतीने किंवा कोणत्याही रीतीने किंवा पद्धतीने ऑब्जेक्ट चैंडू जाळीत ढकलील.

(ख-२) “पूल पार्लर” म्हणजे ज्यासाठी व्यक्तींनी कोणत्याही पद्धतीने किंवा रीतीने रक्कम प्रदान करणे आवश्यक आहे असा पूल गेम खेळण्यासाठी एक किंवा अधिक टेबलांची तरतूद असते असे करमणुकीचे ठिकाण.]

*[(ग) करमणुकीच्या संबंधात, “मालक” या संज्ञेत पुढील कोणत्याही व्यक्तीचा समावेश होतो :—

(एक) करमणुकीच्या व्यवस्थेस जबाबदार असणारी व्यक्ती, किंवा

(दोन) कोणत्याही मुदतीसाठी, करमणुकीच्या आयोजनाशी कोणत्याही रीतीने संबंधित असणारी व्यक्ती, किंवा

(तीन) करमणुकीसाठी प्रवेश देण्याच्या कामाचा प्रभार असणारी किंवा ते काम तिच्याकडे सोपवण्यात आलेली किंवा असा अधिकार देण्यात आलेली व्यक्ती, किंवा

(चार) करमणुकीच्या व्यवस्थेस जबाबदार असणारी किंवा त्यावेळी त्या व्यवस्थेचा प्रभार असणारी व्यक्ती— मग, तिने त्यावेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्याखाली अशा करमणुकीच्या जागेकरिता कोणतेही लायसन्स असल्यास, ते मिळवलेले असो किंवा नसो.]

*[(पाच) कोणत्याही प्रकारचा अँटेना किंवा केबल दूरधित्रिवाणी यापासून केबल कनेक्शन देण्याची व्यवस्था करण्यास जबाबदार असणारी किंवा त्या त्या वेळी त्या व्यवस्थेची प्रभारी असणारी व्यक्ती.]

*[(सहा) पूल-पार्लरच्या व्यवस्थापनास जबाबदार असणारी किंवा त्या त्या वेळी त्या व्यवस्थापनाचा प्रभार असणारी व्यक्ती.] *[* *]

*[(सात) बोलिंग-ॲलीची व्यवस्था पाहण्यास जबाबदार असणारी किंवा त्या त्या वेळी व्यवस्थेची प्रभारी असणारी व्यक्ती.] *[* *]

*सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३, कलम २(एक) अन्वये हे खंड समाविष्ट करण्यात आले.

*सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ३(क) अन्वये मूळ खंडारेयजी खंड (ग) दाखल करण्यात आले.

*सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(पाच) अन्वये हा खंड जादा दाखल करण्यात आला.

*सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३, कलम ३(२)(ब) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

*सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५, कलम २(एक)(अ) अन्वये “किंवा” हा शब्द वगळण्यात आला.

*सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८, कलम २(एक)(तीन) अन्वये हा मजकूर १ एप्रिल, २००० पासून जादा दाखल करण्यात आला.

*सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २, कलम २(ख)(एक) अन्वये “किंवा” हा शब्द वगळण्यात आला.

१ (आठ) कोणत्याही नृत्य-बारच्या व्यवस्थापनास जबाबदार असणारी किंवा त्यावेळी त्याची प्रभारी असणारी, किंवा पाश्चात्य देशांमधील लोकनृत्यासह पाश्चात्य देशांमधील पाश्चात्य संगीत (शास्त्रीय, सुगम किंवा वाद्य) व नृत्य यांचे किंवा रास-गरबा, दांडिया, डिस्को दांडिया किंवा पर्जन्य-दांडिया (रेन-दांडिया) किंवा कोणत्याही नावाने ओळखल्या जाणा-या रास-गरबा किंवा दांडिया याप्रकारच्या भारतीय लोकनृत्याचे कार्यक्रम आयोजित करण्यास जबाबदार असणारी कोणतीही व्यक्ती.] [* * *]

२ (नऊ) कोणत्याही बहुविध चित्रपटगृह संकुलाच्या व्यवस्थापनास जबाबदार असणारी किंवा त्यावेळी त्याची प्रभारी असणारी कोणतीही व्यक्ती, भागीदारी संरथा, निगम निकाय किंवा कंपनी अधिनियम, १९५६ चा १९५६ चा अन्वये नोंदणी झालेली कंपनी,] [किंवा]

३ (दहा) किंवा कोणत्याही गो-कार्टिंग (Go-carting) केंद्राच्या व्यवस्थापनास जबाबदार असणारी किंवा त्यावेळी त्याची प्रभारी असणारी एखादी भागिदारी संरथा, निगम निकाय किंवा कंपनी अधिनियम, १९५६ चा १९५६ चा अन्वये नोंदणी झालेली कंपनी ;]

(अकरा) किंवा व्हिडिओ सुविधा असणा-या प्रवासी बसची मालकी असणारी एखादी भागिदारी संरथा, निगम निकाय किंवा कंपनी अधिनियम, १९५६ अन्वये नोंदणी झालेली कंपनी ;]

(बारा) किंवा भारतीय तार अधिनियम, १८८५ आणि भारतीय बिनतारी संदेश व्यवस्था अधिनियम, १९३३ अन्वये भारत सरकारकडून, थेट घरपोच प्रसारण सेवा (Direct-to-Home (DTH) Broadcasting service) पुरवण्याचे लायसन असणारी अशी कंपनी अधिनियम, १९५६ अन्वये नोंदणी झालेली एखादी कंपनी. ;]

(घ) “करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश देणे” या शब्दप्रयोगात करमणुकीचा कार्यक्रम होत असलेल्या कोणत्याही स्थानात [किंवा केबल नेटवर्कला जोडलेल्या अशा कोणत्याही प्रकारच्या अँटेनापासून किंवा केबल दूरधित्रवाणीपासून [किंवा थेट घरपोच प्रसारण सेवेपासून (Direct-to-Home (DTH) Broadcasting service)] दिलेल्या केबल कनेक्शनांद्वारे जेथून करमणुकीची तरंगूद केली जाते अशा कोणत्याही स्थानात प्रवेश देण्याचा समावेश होतो.]

४ (घ-१) “जिल्हाधिकारी” याचा अर्थ, महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६, याच्या कलम ७ अन्वये जिल्हाकरिता नियुक्त केलेला जिल्हाधिकारी, असा आहे,

(घ-२) “आयुक्त” याचा अर्थ, महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६, याच्या कलम ६ अन्वये नियुक्त केलेला विभागाचा आयुक्त असा आहे;]

५ (ज) “मानार्थ तिकिट” म्हणजे पैसे न घेता दिलेले किंवा आशा प्रवेशासाठी द्यावयाच्या दरापेक्षा कमी दराने पैसे घेऊन दिलेले तिकिट किंवा प्रवेश-पत्रिका;]

सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५, कलम २(एक)(क) अन्वये हा मजकूर दाखल करण्यात आला.
सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २, कलम (बी)(दोन) अन्वये “किंवा” हा शब्द वगळण्यात आला.
सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(ख)(एक) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.
सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(ग)(दोन) अन्वये “किंवा” हा शब्द समाविष्ट करण्यात आला.
सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(ग)(तीन) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.
सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(ब) अन्वये हा मजकूर दाखल करण्यात आला.
सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(घ) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.
सन १९७८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३८ कलम २ (अ) अन्वये खंड (घ-१) व (घ-२) हे समाविष्ट करण्यात आले.

सन १९५० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३८, कलम २ अन्वये मूळ खंड ऐवजी खंड (ज) दाखल करण्यात आले.

^१[(ड-ड) "नृत्य बार" याचा अर्थ, जेथे मध्य पुरविण्यावरोबरच मनोरंजनासाठी कोणत्याही प्रकारच्या संगीताच्या तालावर कोणत्याही प्रकारच्या नृत्याचे कार्यक्रम देखील आयोजित केले जातात, असा कोणताही बार किंवा परमिट-रुम, असा आहे आणि त्यात या सर्वांचा समावेश होतो;]

^२[(ड-ड-१) "थेट घरपोच प्रसारण सेवा (Direct-to-Home (DTH) Broadcasting service)" याचा अर्थ, केबल चालक या सारख्या मध्यरात्रीमार्फत न जाता वर्गणीदाराच्या जागेत थेट दूरचित्रवाणी संकेत पोहोचवण्याची व्यवस्था करून सॅटेलाईट पद्धतीच्या वापराद्वारे के यू बॅंडमधील बहुविध वाहिन्यांचे दूरचित्रवाणी कार्यक्रम वितरित करण्याची पद्धत, असा आहे ;

स्पष्टीकरण.—हा खंड आणि खंड (ग-१अ) याच्या प्रयोजनार्थ, "के. यू बॅंड (Ku Band)" याचा सामान्यपणे अर्थ, ११.७-१२.७ जीएचझेड (गिगा हर्टझ) फ्रिक्वेन्सी बॅंड, ज्याचे दोन खंडात विभाजन होते, ते असे, पहिला ११.७-१२.२ गिगा हर्टझ फ्रिक्वेन्सी असलेला बॅंड हा एफएसएस (फिक्सड सॅटेलाईट सर्विस) म्हणून ओळखला जातो आणि दुसरा १२-२-१२.७ गिगा हर्टझ फ्रिक्वेन्सी असलेला बिएसएस (ब्रॉडकास्टींग सॅटेलाईट सर्विस) म्हणून ओळखला जातो किंवा वेळोवेळी, भारत सरकारद्वारा मान्य केले जातील असे इतर बॅंडविड्थ त्यामध्ये असू शकतात ;]

^३[(च) कोणत्याही करमणूकीच्या संबंधात "करमणूक शुल्क" किंवा "शुल्क" म्हणजे कलम ३
*[**]अन्यथे बसविण्यात आलेले करमणूक शुल्क ;

^४[(च) (क) "बहुविध चित्रपटगृह संकुल (मल्टिप्लेक्स थिएटर कॉम्प्लेक्स)" याचा अर्थ, ज्यात,—

(एक) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या हृदीतील संकुलामध्ये एकूण किमान १,२५० इतक्या आसनक्षमतेसह चार चित्रपटगृहांपेक्षा कमी नसतील एवढी चित्रपटगृहे ; आणि

(दोन) राज्यात अन्यत्र कोठेही, संकुलामध्ये एकूण किमान १,००० इतक्या आसनक्षमतेसह तीन चित्रपटगृहांपेक्षा कमी नसतील एवढी चित्रपटगृहे.

आणि शासनाने याबाबतीत, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे इतर आनुषंगिक व तत्संबंधित बाबी आणि सुविधा, आणि बहुविध करमणूक कार्यक्रम आणि इतर सुविधा पुरविल्या जातात, असे करमणूक-नि-सांस्कृतिक केंद्र, असा आहे ;]

^५[(च-१) "स्थायी सिनेमा" किंवा "स्थायीवत सिनेमा" याचा अर्थ, यथास्थिति, महाराष्ट्र सिनेमा (विनियमन) नियम, १९६६ अन्यथे ज्याना स्थायी सिनेमा किंवा स्थायीवत सिनेमा म्हणून लायसन मिळाले आहे, असा सिनेमा ;]

*सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५ कलम २(२) अन्यथे खंड (ड-ड) हा समाविष्ट करण्यात आला.

*सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(ड-ड-१) अन्यथे हा खंड दाखल करण्यात आला.

*सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७ कलम २(ब) अन्यथे मूळ खंडारेयी खंड (च) दाखल करण्यात आला.

*सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १० कलम २(७) अन्यथे हा मजकूर वगळण्यात आला.

*सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २, कलम २(ग) अन्यथे खंड (च-क) समाविष्ट करण्यात आला.

*सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम २(क) अन्यथे खंड (च-१) समाविष्ट करण्यात आला.

*[(छ) करमणुकीचे स्थान यामध्ये, पुढील बाबींचा समावेश होईल :—

(एक) करमणुकीच्या स्थानात केलेली कोणतीही वाढ ;

(दोन) ज्या घरामध्ये, इमारतीमध्ये, तंबूमध्ये किंवा इतर कोणत्याही जागेत करमणूक विषयक * [किंवा कोणत्याही प्रकारचा अँटेना किंवा केबल दूरधित्रवाणी यापासून केबल जोडणी देण्याच्या व्यवस्थेविषयक] * [किंवा थेट घरपोच प्रसारण सेवेची तरतुद करणा-या व्यवस्थेविषयक (डीटीएच)] लेखा-पुस्तके, तिकिट पुस्तके किंवा इतर कोणतेही संबंधित अभिलेख ठेवण्यात आले असतील किंवा ठेवले असल्याचे मानण्यात येत असेल असे घर, इमारत, तंबू किंवा इतर कोणतीही जागा ;

*[(छ-१) (क) सेट टॉप बॉक्स याचा अर्थ, थेट सॅटेलाईट वरुन डिश अँटेनामार्फत अमूर्त स्वरूपातील दूरधित्रवाणी संकेत गोळा करून ते मूर्त स्वरूपात दूरधित्रवाणी संचाकडे प्रसारित करणारा निवासी किंवा अनिवासी जागेतील दूरधित्रवाणी संचाला जोडलेला उपकरण संघ, असा आहे. ज्यामुळे, मालकाने कोणत्याही रीतीने गोळा केलेले शुल्क जोडणीधारकाने प्रदान केल्यावर प्रेक्षकांना के यू बँडमधील बहुविध याहिन्यांचे दूरधित्रवाणी कार्यक्रम लावून पाहणे शक्य होते.]

*[(छ-१) विहित म्हणजे या अधिनियमान्वये करण्यात आलेल्या नियमांद्वारे विहित ;

(छ-२) अधिभार म्हणजे * [कलम ३ अआ अन्वये वसविण्यात आलेला असा, चलचित्रकाद्वारे (सिनेमेटोग्राफद्वारे) करण्यात येणा-या तसेच व्हिडिओद्वारे करण्यात येणा-या प्रदर्शनाव्यतिरिक्त केबल नेटवर्कला जोडलेल्या अशा कोणत्याही प्रकारच्या अँटेनाद्वारे किंवा केबल दूरधित्रवाणीद्वारे केल्या जाणा-या प्रदर्शनासह] कोणत्याही करमणुकीवरील अधिभार ;]

*[(छ-३) पुरस्कर्त्याची रक्कम याचा अर्थ, करमणूक कार्यक्रमाच्या आयोजकाला पुरस्कर्त्याचे उत्पादन किंवा त्याचे बँड नाव इत्यादीच्या जाहिरातीच्या बदल्यात पुरस्कर्त्याकडून देण्यात आलेली रक्कम * [अथवा पुरविलेल्या मालाचे किंवा दिलेल्या सेवांचे किंवा उपलब्ध करून दिलेल्या तारांचे मूल्य] असा आहे.

(ज) ‘तिकिट’ किंवा मुदती तिकिट याचा अर्थ, करमणूकीच्या स्थानाच्या मालकाने एखाद्या व्यक्तीला किंवा अनेक व्यक्तींना करमणुकीच्या कार्यक्रमाला प्रवेश देण्याकरिता म्हणून दिलेले तिकिट ;

(झ) “फिरता सिनेमा” म्हणजे, चलचित्रपट प्रदर्शित करण्यासाठी किंवा स्थानिक वित्रपटगृहात किंवा सभागृहात - * [मग अशा चित्रपटगृहांवर छप्पर असो] अथवा ती खुली असोत] चलचित्रपट दाखवण्यासाठी चलचित्रकाचे उपकरण, संयंत्र व तंबू (एन्क्लोजर) या सर्वांचा समावेश असलेली एका ठिकाणाहून दुस-या ठिकाणी नेली जाणारी साधनसामग्री ;

*सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ३(ऱ) अन्वये खंड (छ), (ज), (झ), (ज) व (ट) हे जादा दाखल करण्यात आले.

*सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(८) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

*सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २(च) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

*हा खंड वरील अधिनियमाच्या कलम २ (छ) अन्वये समाविष्ट करण्यात आला;

*सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम २(ब) अन्वये खंड (छ-१) व (छ-२) अन्वये हे समाविष्ट करण्यात आले.

*सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(१) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

*सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम २ (ज) अन्वये हा खंड जादा दाखल करण्यात आला.

*सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५४ कलम २ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

*सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम २(१०) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

१९५३ चा (ज) “व्हिडिओद्वारे चित्रपट प्रदर्शन” म्हणजे, मुंबई सिनेमा (विनियम) अधिनियम, १९५३ आणि मुंबई ११. त्याखाली केलेले नियम किंवा त्यावेळी अंमलात असलेला इतर कोणताही कायदा याअन्वये, लायसन्स दिलेले किंवा लायसन्स न दिलेले हॉटेल किंवा सार्वजनिक वाहन यांव्यतिरिक्त, इतर निवासी किंवा निवासेतर अशा करमणुकीच्या जागेत [कोणत्याही प्रकारच्या अँटेनाच्या किंवा केबल दूरचित्रवाणीच्या] साहाय्याने दाखवण्यात येत असेल ते खेरीजकरून, एकतर दूरचित्रवाणी संचाच्या पड्यावर किंवा निवासेतर अन्यथा व्हिडिओ कॅसेट प्लैअर किंवा रेकॉर्डरच्या साहाय्याने, [आधी ध्वनिचित्रित केलेली कॅसेट, व्हिडिओ कॅसेट प्लैअर किंवा रेकॉर्डर किंवा व्हिडिओ डिस्क प्लैअर किंवा रेकॉर्डर किंवा कोणत्याही तत्सम उपकरणाच्या सहाय्याने आधी ध्वनिचित्रित केलेली कॅसेट किंवा डिस्क किंवा दोन्ही] दाखवून किंवा पुन्हा दाखवून, त्याद्वारे आर्थिक फायद्यासाठी, चलचित्रपट किंवा हलती वित्रे किंवा चित्रपटमालिका दाखविणे;

(ट) “व्हिडिओ खेळघर” म्हणजे इलेक्ट्रॉनिक्सच्या सहाय्याने किंवा यंत्राच्या सहाय्याने जे चालविण्यात येते असे यंत्र चालविण्याकरिता व्यक्तींना जोथे पैसे द्यावे लागतात असे करमणुकीचे स्थान.

३. ३[(१) ३[व्हिडिओ खेळ आणि कोणत्याही प्रकारच्या अँन्टेनाच्या किंवा केबल दूरचित्रवाणीच्या सहाय्याने केले जाणारे प्रदर्शन, बोलीग-अॅली, गो-कार्टीग, नृत्य बार, डिस्कोथेक, मनोरंजन नार्क, जलक्रीडा कार्यक्रम, पूलगेम [किंवा व्हिडिओ सुविधेसह पर्यटक बस] यांव्यतिरिक्त, -] कोणत्याही करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश भिलण्यासाठी द्यावयाच्या सर्व पैसांवर पुढील दराने शुल्क (ज्याचा यात यापुढे “करमणूक शुल्क” असा निर्देश करण्यात आला आहे) बसविण्यात आणि राज्य शासनाकडे भरण्यात येईल :-

१९१२ चा (अ) द्यावयाची रक्कम ही, [* * * * *] मुंबईच्या शर्यतीच्या मैदानाबाबत लायसन्स देण्यासंबंधी मुंबई ३.. अधिनियम, १९१२ [किंवा महाराष्ट्र कुत्र्यांच्या शर्यतीच्या जागांसाठी लायसन्स देण्याबाबत अधिनियम, १९७६ चा १९७६] अन्वये लायसन्स दिलेल्या शर्यतीच्या मैदानात प्रवेश भिलण्यासाठी देण्यात आली असेल त्याबतीत, महा: ३३. अशा रकमेच्या शेकडा [१००] टक्के दराने, आणि -

३[(ब) व्हिडिओ प्रदर्शन, व्हिडिओ खेळ, कोणत्याही प्रकारच्या अँन्टेनाद्वारे केलेले प्रदर्शन, केबल दूरचित्रवाणी (टेलिव्हिजन) द्वारे, थेट घरपोच प्रसारण सेवेद्वारे केलेले प्रदर्शन, बोलिंग अॅली, गो-कार्टीग, नृत्यबार, डिस्कोथेक, मनोरंजन नार्क, जलक्रीडा कार्यक्रम, पूलगेम किंवा व्हिडिओ सुविधेसह पर्यटक बस

३हा मजकूर वरील अधिनियमाच्या कलम २(११) व अन्वये समाविष्ट करण्यात आला.

३हा मजकूर “व्हिडिओ प्लैअर, किंवा रेकॉर्डरच्या सहाय्याने आधी ध्वनिचित्रित केलेली कॅसेट” या ऐवजी वरील अधिनियमाच्या कलम २(११)(अ), अन्वये, दाखल करण्यात आला.

३सन १९५६ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ५३, कलम २ अन्वये हे पोट-कलम दाखल करण्यात आले.

३सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ३(अ)(एक) अन्वये मूळ मजकूरावेजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

३सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३(क)(एक) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

३सन १९६७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७७, कलम २(एक) अन्वये शुल्काची रक्कम वगळून हा मजकूर वगळण्यात आला.

३सन १९७६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३३, कलम ११, अनुसूची अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

३सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १० कलम ३(एक)(ब) अन्वये हा आकडा “५०” या आकड्याएवजी दाखल करण्यात आला.

३हा “मजकूर “आणि व्हिडिओ खेळ” या ऐवजी सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम ३ (एक) (सी) अन्वये दाखल करण्यात आला.

करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश भिलण्यासाठी दिलेल्या पैशावर शुल्क.

यांसह चलचित्रकाद्वारे (सिनेमेटोग्राफ) केलेले प्रदर्शन खेरीज करून, पुढील हदीतील प्रत्येक करमणुकीच्या बाबतीत,

तक्ता

अनुक्रमांक (१)	क्षेत्र (२)	तिकिटाच्या मूल्यापैकी देय असलेली करमणूक शुल्काची रकम (३)
१	बृहन्मुंबई महानगरपालिका	२५ टक्के
२	सर्व महानगरपालिका (बृहन्मुंबई महानगरपालिकेव्यतिरिक्त) आणि सर्व कटक क्षेत्रे.	२० टक्के
३	“ आ ” वर्ग, “ ब ” वर्ग आणि “ क ” वर्ग नगरपरिषदा	१५ टक्के
४	उपरोक्त नोंदी १ ते ३ मध्ये समाविष्ट नसलेली	शुल्क नाही।

(१) कोणतीही अन्य क्षेत्रे.

(एक) (क) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या हदीतील;

(ख) नागपूर शहर महानगरपालिकेच्या हदीतील;

(ग) अमरावती, औरंगाबाद, [कल्याण-डोंविवली,] कोल्हापूर, नाशिक, पिंपरी-विंचवड, पुणे, सोलापूर, [ठाणे, नवी मुंबई, उल्हासनगर, [नांदेड-वाघाळा आणि सांगली-मिरज व कुपवाड]] या प्रत्येक शहराच्या महानगरपालिकेच्या हदीतील;

(घ) भिंवडी [नगरपरिषदांच्या] नगरपालिका क्षेत्राच्या हदीतील,

(ङ) पुणे, सोलापूर, देहू रोड, देवळाली, कासठी व खडकी आणि छावण्यांच्या हदीतील [आणि]

[* * * * *]

^१ सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३, कलम ३(अ)(एक) अन्वये “ कल्याण ” या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^२ सन १९९७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८, कलम २(एक)(अ)(एक) अन्वये हा मजकूर “ आणि ठाणे ” दाखल करण्यात आला.

^३ सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३, कलम ३(अ)(एक)(दोन) अन्वये “ आणि नांदेड ” याएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला..

^४ सन १९९७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८, कलम २ (एक) (अ)(एक)(दोन) अन्वये “ आणि उल्हासनगर नगर परिषद ” या ऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^५ वरील अधिनियमाच्या कलम २(एक)(अ)(एक)(तीन) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

^६ वरील अधिनियमाच्या कलम २(एक)(अ)(एक)(चार) अन्वये (फ) हा मजकूर घगळण्यात आला.

१९४९ चा (च) मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ अन्वये ज्या शहराकरिता नगरपालिका स्थापन मुंबई ५९. करण्यात आली असेल अशा इतर कोणत्याही क्षेत्राच्या हड्डीतील प्रत्येक करमणुकीच्या कार्यक्रमाच्या बाबतीत-

(१) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या पहिल्या १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [२४ टक्के.]

(२) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या त्यापुढील १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [३९ टक्के.]

(३) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या एकूण रकमेतील उर्वरित रकमेवर - अशा रकमेच्या [३९ टक्के.]

(दोन) अकोला, धुळे, मालेगांव, १.५ [* * *] ही नगरे किंवा शहरे आणि उप-खंड (एक) मध्ये निर्दिष्ट केलेले शहरे व नगरे खेरीज करून एक लाख पन्नास हजार आणि त्याहून अधिक लोकसंख्या असलेली इतर कोणतीही शहरे किंवा नगरे यांच्या हड्डीतील प्रत्येक करमणुकीच्या कार्यक्रमाच्या बाबतीत-

(१) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या पहिल्या १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [२१ टक्के.]

(२) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या त्यापुढील १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [३० टक्के.]

(३) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या एकूण रकमेतील उर्वरित रकमेवर - अशा रकमेच्या [३९ टक्के.]

(तीन) पंचवीस हजारांहून अधिक, परंतु एक लाख पन्नास हजारांहून कमी लोकसंख्या असणा-या शहरांच्या किंवा नगरांच्या हड्डीतील प्रत्येक करमणुकीच्या कार्यक्रमाच्या बाबतीत-

(१) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या पहिल्या १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [२० टक्के.]

(२) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या एकूण रकमेच्या त्यापुढील १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [२९ टक्के.]

(३) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या एकूण रकमेतील उर्वरित रकमेवर - अशा रकमेच्या [३६ टक्के.]

^१ वरील अधिनियमाच्या कलम २(एक)(ए)(एक)(पाच)(अ) अन्वये " ४० टक्के " या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आले.

^२ वरील अधिनियमाच्या कलम २(एक)(ए)(एक)(पाच) (ब) अन्वये " ५५ टक्के " या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आले.

^३ वरील अधिनियमाच्या कलम २(एक)(ए)(एक) पाच (क) अन्वये " ६५ टक्के " या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आले.

^४ सन १९१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८, कलम २ खंड (एक) (अ) उपखंड (दोन) (एक) अन्वये " नांदेड " हा शब्द वगळण्यात आला.

^५ सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३, कलम ३ (१)(अ) (२) अन्वये " सांगली " हा मजकूर वगळण्यात आला.

^६ सन १९१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८, कलम २ (एक) (अ) (दोन) (दोन) अन्वये " ३५ टक्के " या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^७ वरील अधिनियमाच्या कलम २ खंड (एक) (अ) उपखंड (दोन) (तीन) अन्वये " ५० टक्के " या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^८ वरील अधिनियमाच्या कलम २ खंड (एक) (अ) उपखंड (दोन) (चार) अन्वये " ६५ टक्के " या आकडे व मजकूराएवजी हा मंजकूर दाखल करण्यात आला.

^९ वरील अधिनियमाच्या कलम २ (एक) (अ) उपखंड (तीन) (दोन) अन्वये " ४८ टक्के " या आकडे व मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^{१०} वरील अधिनियमाच्या कलम २ (एक) (अ) उपखंड (तीन) (दोन) अन्वये " ४८ टक्के " या आकडे व मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^{११} वरील अधिनियमाच्या कलम २ (एक) (अ) उपखंड (तीन) (तीन) अन्वये " ६० टक्के " या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(चार) इतर कोणत्याही क्षेत्रातील प्रत्येक करमणुकीच्या कार्यक्रमाच्या बाबतीत—

(१) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [१८ टक्के.]

(२) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या त्यापुढील १०० पैशांवर - अशा रकमेच्या [२४ टक्के.]

(३) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या एकूण रकमेतील उर्वरित रकमेवर - अशा रकमेच्या [३० टक्के.]

करमणूक शुल्क बसवण्यात येईल :

[परंतु, कॅब्रे [* * *] या करमणुकीच्या बाबतीत, मालकाने प्रत्येक खेळासाठी, मग तो खेळ खाद्यपदार्थ किंवा पेये यासह किंवा याशिवाय असो आणि त्यासाठी नियमित तिकिटे देण्यात येत असोत किंवा नसोत, प्रत्येक व्यक्तीभागे अशा करमणुकीसाठी प्रवेश मिळण्यासाठी आकारलेल्या एकूण रकमेच्या पत्रास टक्के रकम ही, प्रवेश दिलेली रकम असल्याचे मानण्यात येईल व त्याप्रमाणे त्यावर या खंडान्वये शुल्क आकारण्यात येईल :

परंतु आणखी असे की, मनोरंजन उद्यानाच्याबाबतीत, करमणूक शुल्क हे, खेळ व सवा-या यांसाठी प्रवेश मिळण्याकरिता देण्यात येणा-या रकमेसह, मग अशी रकम वेगळी आकारण्यात येत असो किंवा नसो, मनोरंजन उद्यानात प्रवेश मिळण्यासाठी देण्यात येणा-या रकमेच्या १५ टक्के इतके असेल :

[परंतु तसेच, कोणत्याही नावाने संबोधण्यात येणा-या जेल क्रीडाविषयक उपक्रमाच्या बाबतीत आकारावयाचे करमणूक शुल्क;— मग तो उपक्रम मनोरंजन उद्यानात असो किंवा त्याच्या बाहेर असो.—जेल क्रीडाविषयक उपक्रमासाठी दिलेल्या प्रवेशाकरिता भरण्यात आलेल्या रकमेच्या १० टक्के इतके असेल व त्यामध्ये, पाण्यातील खेळ किंवा क्रीडाकरिता दिलेल्या प्रवेशाबद्दल भरण्यात आलेल्या रकमेचाही — मग ती स्वतंत्रीत्या आकारली असो किंवा नसो—समावेश असेल.]

स्पष्टीकरण.—उपखंड (दोन) व (तीन) च्या प्रयोजनासाठी, “लोकसंख्या” म्हणजे, ज्या जनगणनेचे तात्पुरते किंवा अंतिम आकडे प्रसिद्ध झाले आहेत अशा निकटपूर्वीच्या जनगणनेत निश्चित केलेली लोकसंख्या.]

[(ग) कोणत्याही प्रकारच्या ॲन्टेनाच्या किंवा केबल दूरधित्रवाणीच्या सहाय्याने केले जाणारे प्रदर्शन खेरीज करून, व्हिडिओद्वारे प्रदर्शन धरून चलचित्रकाढ्यारे पुढील हडीत करण्यात येणा-या प्रदर्शनाच्या बाबतीत,—

^१ वरील अधिनियमाच्या कलम २ खंड (एक)(अ) उपखंड (चार)(एक) अन्वये “३० टक्के” या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आले.

^२ वरील अधिनियमाच्या कलम २ खंड (एक)(अ) उपखंड (चार)(दोन) अन्वये “४० टक्के” या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आले.

^३ वरील अधिनियमाच्या कलम ३ खंड (एक)(अ) उपखंड (चार)(तीन) अन्वये “५० टक्के” या मजकूराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आले.

^४ सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४९, कलम ३ (एक) अन्वये मूळ परंतुकाएवजी ही परंतुके दाखल करण्यात आली.

^५ सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ३ (क) (दोन) अन्वये “किंवा डिस्कोथेक” हा मजकूर वगळण्यात आला.

^६ सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ३ (अ) अन्वये हे परंतुक जादा दाखल करण्यात आले.

^७ सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२; कलम ३ (क) (तीन) अन्वये खंड (क) दाखल करण्यात आले.

१ तक्ता

अनुक्रमांक (१)	क्षेत्र (२)	मालकाने निश्चित केलेल्या प्रवेश आकारावरील करमणूक शुल्काचा दर (३)
१.	बृहन्मुंबई महानगरपालिका हड्डीतील	४५ टक्के
२.	इतर सर्व महानगरपालिका आणि कटक क्षेत्राच्या हड्डीतील	४० टक्के
३.	“अ” वर्ग नगरपरिषदांच्या हड्डीतील	३४ टक्के
४.	“ब” वर्ग नगरपरिषदांचा हड्डीतील	२८ टक्के
५.	“क” वर्ग नगरपरिषदांचा हड्डीतील	२२ टक्के
६.	उपरोक्त नोंदी १ ते ५ मध्ये समाविष्ट नसलेली कोणतीही इतर क्षेत्रे.	१५ टक्के]

३(१-क) कलम २ चे खंड (क) व (ख) यांत किंवा या अधिनियमातील, प्रवेश मिळण्यासाठी देण्यात येणा-या रकमेसंबंधीच्या इतर कोणत्याही तरतुदीत काहीही अंतर्भूत असले तरी, व्हिडिओ खेळाच्या बाबतीत, ३[मुऱ्ठे दिलेल्या तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या दरांनी] करमणूक शुल्क बसवण्यात येईल व ते राज्य शासनाकडे देण्यात येईल :

१ तक्ता

अनुक्रमांक (१)	क्षेत्र (२)	व्हिडिओ खेळ यंत्राचा प्रकार (३)	करमणूक शुल्काचा प्रतियंत्र प्रति महिना दर (रुपयांत) (४)
१.	बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या हड्डीतील	(१) एका व्यक्तीकडून चालविले जाणारे यंत्र. (२) एकाच वेळी दोन व्यक्तीकडून ^१ चालविले जाणारे यंत्र.	१,००० २,०००
२.	बृहन्मुंबई महानगरपालिकाच्या हड्डीतील	(१) एका व्यक्तीकडून चालविले जाणारे यंत्र. (२) एकाच वेळी दोन व्यक्तीकडून ^२ चालविले जाणारे यंत्र.	७५० १,५००
३.	वरील नोंद १ आणि २ मध्ये अंतर्भूत नसलेल्या इतर सर्व क्षेत्राच्या हड्डीतील.	(१) एका व्यक्तीकडून चालविले जाणारे यंत्र. (२) एकाच वेळी दोन व्यक्तीकडून ^३ चालविले जाणारे यंत्र.	५०० १,०००

^१ सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४, कलम ३ अन्वये मूळ तक्त्यारेवजी हा तक्ता दाखल करण्यात आला.

^२ सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ४(ब) अन्वये पोटकलम ७(क) ला नवीन पोटकलम ७(कक) असा क्रमांक देण्यात आला आणि पोटकलम ७(कक) पूर्वी पोटकलम ७(क) समाविष्ट करण्यात आले.

^३ सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ (ख)(एक) अन्वये हा मजाकुर दाखल करण्यात आला.

* वरील अधिनियमाच्या कलम ३ (ख)(दोन) अन्वये खंड (अ) व (ब) ऐकजी हा तक्ता दाखल करण्यात आला.

१[१ (कक) या अधिनियमान्वये द्यावयाच्या शुल्कचा व अधिभाराचा हिशेब करताना, एक रुपराचा ५ पैशांपेक्षा कमी असलेला अपूर्णांक किंवा जो ५ पैशांच्या पटीमध्ये नाही असा अपूर्णांक प्रकरणपरत्ये, ५ पैसे म्हणून किंवा ५ पैशांच्या पुढील पटीमध्ये रूपांतरित करण्यात येईल.]

(२) एखाद्या करमणुकीच्या रथानात प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेली रक्कम ही कोणत्याही संरक्षेस वर्गणी किंवा अंशदान म्हणून ठोक रकमेच्या स्वरूपात दिली असेल किंवा मुदती तिकिटासाठी किंवा विशेष भुदतीतील करमणूक मालिकेत किंवा कोणत्याही करणुकीत प्रवेश मिळण्याच्या अधिकारासाठी रोख रकमेच्या रूपाने दिली असेल किंवा आणखी पैसे न देता किंवा कमी केलेल्या दराने पैसे भरून प्रवेश मिळण्याचा अधिकार ज्याबरोबर प्राप्त होतो किंवा अशा प्रवेशाचा अधिकार ज्यात अंतर्भूत असेल असा कोणत्याही विशेषाधिकार, अधिकार, सवलत किंवा गोष्ट मिळविण्यासाठी ठोक रकमेच्या रूपाने दिली असेल त्याबाबतीत करमणूक शुल्क, [पोट-कलम (एक) च्या खंड (ख) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दरांनी, अशा ठोक रकमेच्या ५० टक्क्यांवर बसविण्यात येईल व दिले जाईल.]

३[(३)(क) खाली दिलेल्या तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या आणि उक्त तक्त्याच्या स्तंभ (१) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्रामध्ये असलेल्या करमणुकीच्या ठिकाणी तसेच व्हिडिओद्वारे प्रदर्शनासह [परंतु कोणत्याही प्रकाराच्या अँटेनाच्या किंवा केबल दूरधित्रवाणीच्या सहाय्याने करण्यात येणारे प्रदर्शन वगळून] प्रकरणामध्ये पोट-कलम (१) याच्या खंड (ग) अन्वये कर भरण्याएवजी, अशा प्रदर्शनाच्या मालकाला विहित करण्यात येतील अशा शर्तीच्या अधीन राहून, पुढील स्तंभ (३) मधील त्या त्या प्रकरणासमोरील नोंदी मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे प्रत्येक आठवड्याला, राज्य शासनाकडे शुल्काची रक्कम भरता येईल :—

४[तक्ता

अनुक्रमांक (१)	क्षेत्र (२)	शुल्काची रक्कम (३)
एक (अ) सर्व महानगरपालिका, पुणे, सोलापूर, देहू रोड, देवलाली, कासठी आणि खडकी कटक क्षेत्रे यांच्या क्षेत्रांच्या हद्दीतील.		एका खेळाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या क्षमतेच्या ३० टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवण्यात आलेल्या खेळांच्या ७२ टक्के खेळांनी गुणून येणारी रक्कम.
(ब) एक लाख पन्नास हजार इतकया आणि त्यापेक्षा अधिक लोकसंख्येची शहरे व नगरे यांच्या क्षेत्रांच्या हद्दीतील.		एका खेळाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या क्षमतेच्या ३० टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवण्यात आलेल्या खेळांच्या ६८ टक्के खेळांनी गुणून येणारी रक्कम.
दोन पंचायीस हजारांपेक्षा अधिक परंतु एक लाख पन्नास हजारांपेक्षा कमी लोकसंख्येची शहरे व नगरे यांच्या क्षेत्रांच्या हद्दीतील.		एका खेळाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या क्षमतेच्या २० टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवण्यात आलेल्या खेळांच्या ७२ टक्के खेळांनी गुणून येणारी रक्कम.
तीन पंचायीस हजारांपर्यंत आणि त्यापेक्षा कमी लोकसंख्येची इतर कोणतीही क्षेत्रे.		एका खेळाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या क्षमतेच्या १५ टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवण्यात आलेल्या खेळांच्या ७२ टक्के खेळांनी गुणून येणारी रक्कम.]

* सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ३(ब) अन्वये मूळ पोटकलमाएवजी पोटकलम ७(कक) दाखल करण्यात आले.

२ वरील अधिनियमाच्या कलम ३(ग) अन्वये मूळ मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

३ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ३ (ड) अन्वये पोटकलम ३(क) जादा दाखल करण्यात आले.

४ सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम ३ (२)(अ)(एक) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

५ सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ खंड (ग) उपखंड (एक)(ख) अन्वये हा तक्ता दाखल करण्यात आला.

स्पष्टीकरण:— या पोट-कलमाच्या प्रयोजनाकरिता, [व्हिडिओ प्रदर्शन] च्या संबंधातील “स्थूल उत्पन्नाची क्षमता” म्हणजे “महाराष्ट्र सिनेमा (विनियमन) नियम, १९६६” अन्वये लायसन प्राधिकायाने दिलेल्या लायसनमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे [व्हिडिओ सिनेमा] गृहात प्रेक्षकांकरिता उपलब्ध असलेली व पुरवलेली सर्व आसने (सीट्स) आणि इतर जागा पेक्षकांनी व्यापली तर, पोट-कलम (१) च्या खंड-(क) अन्वये करपात्र असलेले शुल्क धरून, त्या एका खेळाकरिता प्रवेशादाखल मिळेल एवढे एकूण अंदाजित उत्पन्न-

[(क-क) खाली दिलेल्या तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या जागावर, चलवित्रकाद्वारे (सिनेमटोग्राफद्वारे) करण्यात येणा-या प्रदर्शनाच्या प्रकरणात, परंतु कोणत्याही प्रकारचे व्हिडिओ प्रदर्शन व अँटेनाच्या किंवा केबल दूरधित्रवाणीच्या सहाय्याने करण्यात येणारे प्रदर्शन खेरीजकरून, पोट-कलम (१) याच्या, खंड (क) अन्वये कर भरण्यारेवजी, अशा प्रदर्शनाच्या मालकाला, शुल्काची रक्कम, विहित करण्यात येतील अशा शर्तीना अधीन राहून, उक्त तक्त्याच्या स्तंभ (३) मधील त्या त्या नोंदीमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे प्रत्येक आठवड्याला, राज्य शासनाकडे भरता येईल.

तक्ता

अनुक्रमांक	क्षेत्र	करमणूक शुल्काची रक्कम
(१)	(२)	(३)
१	“अ” वर्ग नगरपरिषदांच्या हाढीतील	एका खेळाच्या हाऊसफुल कर क्षमतेच्या ३० टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवलेल्या खेळांच्या संख्येने गुणून येणारी रक्कम.
२	“ब” वर्ग नगरपरिषदांच्या हाढीतील	एका खेळाच्या हाऊसफुल कर क्षमतेच्या २४ टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवलेल्या खेळांच्या संख्येने गुणून येणारी रक्कम.
३	“क” वर्ग नगरपरिषदांच्या हाढीतील	एका खेळाच्या हाऊसफुल कर क्षमतेच्या १८ टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवलेल्या खेळांच्या संख्येने गुणून येणारी रक्कम.
४	वरील नोंदी १ ते ३ मध्ये समाविष्ट नसलेली, सर्व महानगरपालिका आणि कटक क्षेत्रे वगळून इतर सर्व क्षेत्रे.	एका खेळाच्या हाऊसफुल कर क्षमतेच्या १२ टक्के रकमेला प्रत्यक्ष दाखवलेल्या खेळांच्या संख्येने गुणून येणारी रक्कम.

^१ वरील अधिनियमाच्या कलम ३ खंड (ग) (एक) उपखंड (ग) (१) अन्वये मूळ मजकुरारेवजी हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

^२ वरील अधिनियमाच्या कलम ३ खंड (ग) (एक) उपखंड (ग) (२) अन्वये मूळ मजकुरारेवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^३ वरील अधिनियमाच्या कलम ३ खंड (ग) (दोन) अन्वये हा खंड व तक्ता समाविष्ट करण्यात आला.

स्पष्टीकरण:— या पोट-कलमाच्या प्रयोजनाकरिता, चलूचित्रकाढ्वारे करण्यात येणा-या प्रदर्शनाच्या बाबतीत, “खेळाची हाऊसफुल कर क्षमता” म्हणजे, महाराष्ट्र सिनेमा (विनियम) नियम, १९६६ अन्वये लायसन प्राधिका-याने दिलेल्या लायसनमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे प्रेक्षकांकरिता उपलब्ध-असलेली व पुरवलेली सर्व आसने (सीट्स) आणि इतर जागा प्रेक्षकांनी व्यापल्या तर, पोट-कलम (१) च्या खंड (क) अन्वये देंय असलेल्या शुल्काची कात्यनिक एकूण बेरीज.]

[(ख) या पोट-कलमान्वये बसविण्यायोग्य असलेले शुल्क हे, मालकाने दर आठवड्याला दाखविलेल्या खेळाची प्रत्यक्ष संख्या विचारात घेऊन, खंड (क) [किंवा यथास्थिति, खंड (क-क)] च्या तक्त्यातील संभ (३) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दरानुसार, त्याच्याकडून दर आठवड्याला वसुलीयोग्य असेल.]

[**स्पष्टीकरण :**— या खंडाच्या प्रयोजनासाठी, मालकाने आठवड्यात भरवलेल्या खेळाच्या प्रत्यक्ष संख्येत, त्याने त्या आठवड्यात भरवलेल्या करमुक्त चित्रपटांच्या खेळांचा समावेश होणार नाही.] (ग) या पोट-कलमान्वये शुल्क भरण्यास तयार असेल असा कोणताही मालक या पोट-कलमान्वये शुल्क भरण्याच्या परवानगीकरिता, विहित अधिका-याकडे विहित नमुन्यात अर्ज करील. (घ) [व्हिडिओ सिनेमाची खूल उत्पन्नाची क्षमता किंवा सिनेमागृहाची हाऊसफुल कर क्षमता] निश्चित करण्यात आल्यानंतर आसनाच्या संख्येत किंवा जागेमध्ये किंवा सोयीमध्ये किंवा अशा प्रदर्शनाला प्रवेश मिळविण्याकरिता भरावयाच्या दरात मालकाने विहित अधिका-याकडे तशी पंधरा दिवसांची नोटीस दिली नसेल तोपर्यंत बदल किंवा फेरबदल करण्यात येणार नाही. आणि, खूल उत्पन्नाची क्षमता [किंवा यथास्थिति, सिनेमागृहाची हाऊसफुल कर क्षमता] पुनर्निर्धारित करण्यात येईपर्यंत, त्यास पूर्वी निश्चित केलेले शुल्कच भरावे लागेल.

(ड) हे पोट-कलम ज्यास लागू आहे असा कोणताही [व्हिडिओ सिनेमाचा किंवा यथास्थिति, सिनेमागृहाचा] मालक अशा प्रदर्शनाच्या खूल उत्पन्न क्षमतेची [किंवा यथास्थिति, हाऊसफुल कर क्षमतेची] परिगणना करताना जमेस धरलेल्या प्रवेश शुल्कापेक्षा कोणताही अधिक रक्कम शुल्काच्या रूपाने किंवा अन्यथा वसूल करू शकणार नाही किंवा वसूल करवून घेणार नाही.

(च) या पोट-कलमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी जेव्हा चलूचित्रकाढ्वारे प्रदर्शित केलेल्या चित्रपटाला (सिनेमेटोग्राफ फिल्म) कलम ६ अन्वये शुल्क भरण्यापासून सूट देण्यात येते किंवा त्यात कपात करण्यात येते, तेव्हा प्रत्येक प्रवेशाच्या संबंधात भरावयाचे प्रवेश शुल्काचे दर अशा प्रदर्शनाच्या संबंधात, सूट दिलेल्या किंवा कपात केलेल्या शुल्काच्या मर्यादेपर्यंत कमी करण्यात येतील. मालक भरावयाच्या प्रवेश शुल्काच्या दरात कपात करीत नसेल तर, तो या अधिनियमाखालील अन्य कोणत्याही शास्त्रीच्या जोडीला जणू काही कलम ६ अन्वये त्यास शुल्क भरण्यापासून सूट दिलेली नाही किंवा कपात केलेली नाही असे समजून शुल्क भरण्यास पात्र रांहील.

* सन १९३३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७०, कलम ३ (२) (ब) अन्वये मूळ खंडारेवजी-खंड (ख) दाखल करण्यात आला.

** सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ (ग) (तीन) अन्वये हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

*** सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४९, कलम ३ (२) अन्वये हे स्पष्टीकरण जादा दाखल करण्यात आले.

**** सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ (ग) (चार) (क) अन्वये मूळ मजकूरारेवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

***** वरीत अधिनियमाच्या कलम ३ (ग) (चार) (ख) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

***** वरीत अधिनियमाच्या कलम ३ (ग) (पाच) (क) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

***** वरीत अधिनियमाच्या कलम ३ (ग) (पाच) (ख) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

(छ) खंड (फ) अन्वये प्रवेशाकरिता भरावयाच्या दरातील सूट परिगणित करताना शुल्कात अशी सूट देण्याच्या प्रयोजनाकरिता जमेस धरावयाची स्थूल उत्पन्नाची क्षमता ^३ [किंवा यथास्थिति, हाऊसफुल कर क्षमता] या पोट-कलमाच्या खंड (क) ^३ [किंवा यथास्थिति, खंड (क-क)] च्या स्पष्टीकरणामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे असेल.

(ज) या पोट-कलमान्वये दिलेल्या विकल्पाचा यापर कॅलेंडर वर्षामध्ये एकदाच करता येईल आणि त्याच कॅलेंडर वर्षामध्ये तो मागे घेण्याची परवानगी मालकाला असणार नाही.

(झ) ज्याने या पोट-कलमाखालील शुल्क दिलेली नाही अशा ^३ [व्हिडिओद्वारे प्रदर्शन किंवा यथास्थिति, चलचित्रकाढारे प्रदर्शन (सिनेमेटोग्राफ एक्सिबिशन)] करणा-या मालकाला, या पोट-कलमाखालील शुल्क देण्यासाठी राज्य शासनाने, सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाढारे, विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमेइतकी रकम विनिर्दिष्ट केलेल्या रीतीने तारण दिल्याखेरीज असे ^३ [व्हिडिओद्वारे प्रदर्शन किंवा यथास्थिति, चलचित्रकाढारे प्रदर्शन] चालविता येणार नाही.

(ज) या पोट-कलमांमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, ^४ [खंड (क) किंवा यथास्थिति, खंड (क-क) खालील तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या] प्रदर्शनाच्या ठिकाणी अखंडपणे संपूर्ण आठवडाभर खेळ भरविण्यात आला नसेल त्याबाबतीत, आयुक्त, त्याता आवश्यक वाटेल अशी चौकशी केल्यानंतर आणि विहित करण्यात येतील अशा शर्तीस अधीन राहून, ज्या आठवड्यात खेळ भरविण्यात आला नाही त्या आठवड्यासाठी संबंधीत खेळाच्या प्रदर्शनाचा संबंध असेल तेथवर या पोट-कलमाखाली देय असलेले शुल्क माफ करील.

^४ (४) पोट-कलम (२) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी; कोणत्याही प्रकारच्या अंतर्नान्वया किंवा अन्य साधनाच्या मदतीने केबल नेटवर्कमार्फत किंवा केबल दूरचित्रवाणीभाफत प्रसारणा मिळविण्याकरिता चित्रपट किंवा हलती चित्रे किंवा चित्रमालिका दाखविण्यासाठी, ज्यात रेडिओ वारंवारता संकेत (फ्रिक्वेन्सी सिन्नल्स) मिळतात अशा प्रत्येक दूरदर्शन संचावर, खालील तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने करमणूक शुल्क बसवण्यात येईल व मालकाकडून ते राज्य शासनाकडे भरण्यात येईल.

२. तक्ता

अनुक्रमांक	क्षेत्र	प्रति दूरदर्शन संचावरील प्रति महिना भरावयाची करमणूक शुल्काची (रुपये) रकम
(१)	(२)	(३)
१.	सर्व महानगरपालिका आणि सर्व कटक क्षेत्रे यांच्या हद्दीमध्ये	४५
२.	सर्व “अ” आणि “ब” वर्ग नगरपरिषदांच्या हद्दीमध्ये	३०
३.	वरील नोंदी १ आणि २ यांमध्ये समाविष्ट न होणा-या इतर कोणत्याही क्षेत्राच्या हद्दीमध्ये	१५

^३ सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ (ग) (सहा) (क) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

^४ वरील मजकुराच्या कलम ३ (ग) (सहा) (ख) अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

^५ वरील अधिनियमाच्या कलम ३ (ग) (सात) अन्वये मूळ मंजकुरारेवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^६ वरील अधिनियमाच्या कलम ३ (ग) (आठ) अन्वये मूळ मंजकुरारेवजी हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

^७ सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम ३ (३) अन्वये पोटकलम (४) व (५) जादा दाखल करण्यात आली.

^८ सन १९९२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ३ (ब) अन्वये पोटकलम (४) दाखल करण्यात आले.

^९ सन २००६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १६, कलम २ अन्वये मूळ तक्त्यारेवजी हा तक्ता दाखल करण्यात आल.

(५)(क) पोट-कलम (२) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, परंतु खंड (ब) च्या तरतुदीना अधीन राहून, २५. डिसेंबर, १९८९ रोजी व त्या दिनांकापासून मनोरंजन उद्यानाच्या बाबतीत मालकाकडून पुढील रीतीने करमणूक शुल्क बसवण्यात येईल व राज्य शासनाकडे भरण्यात येईल:—

- (एक) मनोरंजन उद्यानाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून पहिल्या तीन वर्षांसाठी कोणतेही शुल्क नाही;
- (दोन) नंतरच्या दोन वर्षांसाठी, पोट-कलम (१) चा खंड (ब) किंवा यथास्थिति, कलम ३ चे पोट-कलम (२) या अन्ये बसविण्यायोग्य असलेल्या शुल्काच्या दराच्या प्रत्रास टक्के दराने;
- (तीन) सहाव्या वर्षांपासून, पोट-कलम (१) चा खंड (ब) किंवा यथास्थिति, कलम ३ चे पोट-कलम (२) यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने बसविण्यायोग्य असलेल्या करमणूक शुल्कांची संपूर्ण रक्कम.

स्पष्टीकरण.—या पोट-कलमाच्या प्रयोजनार्थ,—

- (एक) मनोरंजन उद्यान ज्या दिनांकास जनतेला प्रवेशासाठी खुले करण्यात येईल तो दिनांक हा, मनोरंजन उद्यानाच्या प्रारंभाचा दिनांक असल्याचे समजण्यात येईल;
- (दोन) मनोरंजन उद्यानाच्या व्यवस्थापनातील बदल किंवा मनोरंजन उद्यानातील खेळ किंवा सवा-या यात झालेल्या बदलाचा अर्थ मनोरंजन उद्यानाचा नव्याने प्रारंभ असा लावण्यात येणार नाही.
- (ब) मनोरंजन उद्यानाच्या मालकाला, मनोरंजन उद्यान ज्या ठिकाणी सुरु करण्यात आले त्याच ठिकाणी आणि सतत दहा वर्षांपर्यंत चालू राहीले तर, आणि तरच, खंड (अ) अन्ये शुल्कातील सवलत देण्यात येईल आणि तो अशा प्रकारे चालू ठेवण्यात आले नाही तर पोट-कलम (१) चा खंड (ब) किंवा यथास्थिति, कलम ३ चे पोट-कलम (२) यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दरांनी मनोरंजन उद्यानाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून शुल्क आकारण्यात येईल व मालक ते भरण्यास पात्र ठरेल.]

^१[(५-क) (क) पोट-कलम (२) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या इतर कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, परंतु खंड (ब) च्या तरतुदीना अधीन राहून, मुंबई करमणूक शुल्क (सुधारणा) अधिनियम, १९९८ हा अंगलात येण्याच्या दिनांकापासून कोणत्याही जलक्रीडा उपक्रमाच्या संदर्भात पुढीलप्रभागे करमणूक शुल्क आकारण्यात येईल व मालकाकडून राज्य शासनाकडे ते भरण्यात येईल,—

- (एक) जलक्रीडा उपक्रम सुरु होण्याच्या दिनांकापासून पहिली तीन वर्ष-कोणतेही शुल्क नाही.
- (दोन) नंतरच्या दोन वर्षांसाठी-कलम ३ मधील पोट-कलम (१) चा खंड (ब) किंवा यथास्थिति, पोट-कलम (२) अन्ये आकारण्यायोग्य शुल्क दराच्या ५० टक्के.

- (तीन) सहाव्या वर्षांपासून कलम ३, मधील पोट-कलम (१), खंड (ब) किंवा यथास्थिति, पोट-कलम (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने आकारण्यायोग्य करमणूक शुल्काची पूर्ण रक्कम.

स्पष्टीकरण.—या पोट-कलमाच्या प्रयोजनासाठी.—

- (एक) ज्या दिनांकास जलक्रीडा उपक्रम जनतेला प्रवेश देण्यासाठी खुला केला असेल तो दिनांक जलक्रीडा उपक्रम सुरु झाल्याचा दिनांक समजण्यात येईल.

- (दोन) जलक्रीडा उपक्रमाच्या व्यवस्थापनात झालेला बदल किंवा जलक्रीडा उपक्रमात झालेला बदल याचा अर्थ जलक्रीडा उपक्रमाचा नव्याने प्रारंभ असा लावण्यात येणार नाही;

(ख) जलक्रीडा उपक्रमाच्या मालकाला, जलक्रीडा उपक्रम ज्या ठिकाणी सुरु करण्यात आला त्याच ठिकाणी आणि सतत दहा वर्षांपर्यंत चालू राहिला तर आणि तरच, खंड (अ) अन्ये शुल्कातील सवलत देण्यात येईल आणि तो अशा प्रकारे चालू ठेवण्यात आला नाही तर, कलम ३ मधील पोट-कलम (१) चा खंड (ख) किंवा यथास्थिति, पोट-कलम (२) यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दरांनी जलक्रीडा उपक्रमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून शुल्क आकारण्यात येईल व मालक ते भरण्यास पात्र ठरेल.]

१. सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ३(क) अन्ये हे पोटकलम दाखल करण्यात आले.

“(६) पोट-कलम (१) च्या खंड (ख) मध्ये, किंवा या अधिनियमाच्या इतर कोणत्याही तरतुदीमध्ये, काहीही अंतर्भूत असले तरी, १६ सप्टेंबर, १९९४ पासून प्रारंभ होणा-या आणि ^३[३१ डिसेंबर, १९९६] रोजी संपणा-या ^४[दोन वर्ष साडेतीन महिन्यांच्या] कालावधीसाठी, व्हिडिओद्वारे केले जाणारे प्रदर्शन, व्हिडिओ खेळ आणि कोणत्याही प्रकारच्या अँन्टेनाद्वारे किंवा केबल दूरचित्रवाणीद्वारे करण्यात येणारे प्रदर्शन यांसह चलचित्रकाढ्वारे करण्यात येणा-या प्रदर्शनाव्यतिरिक्त इतर प्रत्येक करमणुकीच्या बाबतीत पुढीलप्रमाणे करमणूक शुल्क बसविण्यात येईल आणि मालकाकडून राज्य शासनास देण्यात येईल,—

(एक) सर्व महानगरपालिका, “अ” आणि “ब” वर्गांच्या सर्व-

नगरपरिषदा, आणि सर्व कटक क्षेत्रांच्या हडीमध्ये,—

(अ) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या पहिल्या

१०० पैशांपैकी.

अशा दिलेल्या रकमेच्या २० टक्के.

(ब) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या त्या पुढील

१०० पैशांपैकी.

अशा दिलेल्या रकमेच्या ३० टक्के.

(क) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या एकूण रकमेच्या

उर्वरित रकमेपैकी.

अशा दिलेल्या रकमेच्या ३५ टक्के.

(दोन) इतर कोणत्याही क्षेत्रांच्या हडीमध्ये,—

(अ) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या पहिल्या

१०० पैशांपैकी.

अशा दिलेल्या रकमेच्या २० टक्के.

(ब) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमेच्या त्यापुढील

१०० पैशांपैकी.

अशा दिलेल्या रकमेच्या २५ टक्के.

(क) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या एकूण रकमेच्या

उर्वरित रकमेपैकी.

अशा दिलेल्या रकमेच्या ३५ टक्के.

(७) पोट-कलम (१) च्या खंड (ग) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या इतर कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, १६ सप्टेंबर, १९९४ रोजी सुरु होणा-या व ^५[३१ डिसेंबर, १९९६] रोजी संपणा-या ^६[दोन वर्ष साडेतीन महिन्यांच्या] कालावधीसाठी, कोणत्याही प्रकारचा अँन्टेना किंवा केबल दूरचित्रवाणी यांच्या सहाय्याने करण्यात येणा-या प्रदर्शनाव्यतिरिक्त व्हिडिओद्वारे केल्या जाणा-या प्रदर्शनासह चलचित्रकाढ्वारे (सिनेमॉटोग्राफ) करण्यात येणा-या प्रदर्शनाच्या संबंधात खालील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, करमणूक शुल्क बसविण्यात येईल व मालकाकडून राज्य शासनास देण्यात येईल :—

^१ सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४९, कलम ३ (३) अन्यथे पोटकलम (६), (७) व (८) दाखल करण्यात आले.

^२ सन १९९६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४, कलम २ (अ) (दोन) अन्यथे “१५ सप्टेंबर, १९९६” या मजकुराएवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

^३ वरील अध्यादेशाच्या कलम २ (अ) (एक) अन्यथे “दोन वर्ष” या मजकुराएवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

^४ सन १९९६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४, कलम २ (ब) (दोन) अन्यथे “१५ सप्टेंबर, १९९६” या मजकुराएवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

^५ वरील अध्यादेशाच्या कलम २ (ब) (एक) अन्यथे “दोन वर्ष” या मजकुराएवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

क्षेत्र	प्रवेश मिळण्यासाठी द्यावयाच्या मालकाने निश्चित केलेल्या रकमेवरील करमणूक शुल्काचा दर	
(१)	(२)	
नोंद (क) ते (घ) दोन्ही धरून यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्रासाठी—		
एक. (क) सर्व महानगरपालिकाच्या हड्डीतील; (एक) एक रुपयापर्यंत	प्रवेश मिळण्यासाठी द्यावयाच्या रकमेच्या ४० टक्के.	
(ख) भिवंडी व उल्हासनगर या नगरपरिषदांच्या हड्डीतील;		
(ग) पुणे, सोलापूर, देहू, रोड, देवळाली, (दोन) १ रुपयापेक्षा कामठी आणि खडकी या कटकाच्या अधिक परंतु २ रुपयापेक्षा हड्डीमधील.	अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ४५ टक्के. अधिक नाही, आणि	
(घ) एक लाख पन्नास हजार आणि त्यापेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेले, अधिक वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त इतर कोणतेही शहर किंवा नगर.	(तीन) दोन रुपयापेक्षा अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ५० टक्के.	
दोन. पंचवीस हजारपेक्षा अधिक परंतु एक लाख पन्नास हजारपेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या, उपखंड		
(एक) मध्ये उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही शहरांच्या किंवा नगरांच्या हड्डीमधील.	अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ३५ टक्के.	
तीन. पंचवीस हजारपर्यंत आणि त्यापेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या इतर कोणत्याही क्षेत्रांच्या हड्डीमधील.	(दोन) १ रुपयापेक्षा अधिक परंतु २ रुपयापेक्षा अधिक नाही, आणि (तीन) दोन रुपयापेक्षा अधिक. (एक) एक रुपयापर्यंत. (दोन) १ रुपयापेक्षा अधिक परंतु २ रुपयापेक्षा अधिक नाही, आणि (तीन) दोन रुपयापेक्षा अधिक.	अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ४० टक्के. अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ४५ टक्के. अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ३० टक्के. अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ३५ टक्के. अशा द्यावयाच्या रकमेच्या ४० टक्के.

(c) पोट-कलम (३) च्या खंड (क) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी १६ सप्टेंबर, १९९४ रोजी सुरु होणा-या व [३१ डिसेंबर १९९६] रोजी संपणा-या [दोन वर्ष साडेलीन महिन्यांच्या] कालावधीसाठी, खालील तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या व उक्त तक्त्याच्या स्तंभ (१) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या क्षेत्रात असलेल्या करमणुकीच्या ठिकाणी व्हिडिओद्वारे करावयाच्या प्रदर्शनासह परंतु कोणत्याही प्रकारचा अँन्टेना किंवा केबल दूरधित्रवाणी यांच्या सहाय्याने केले जाणारे प्रदर्शन वगळून, घलचित्रकाढ्वारे (सिनेमॉटोग्राफ़द्वारे) केल्या जाणा-या प्रदर्शनाच्या बाबतीत, पोट-कलम (३) च्या खंड (क) अन्यथे देय असलेल्या कराच्या ऐवजी, अशा प्रदर्शनाचा मालक, विहित करण्यात येतील अशा शर्तीच्या अधीन राहून, तब्बत्याच्या स्तंभ (३) मधील संबंधित नोंदीमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली शुल्काची रक्कम प्रत्येक आठवड्याला राज्य शासनाला देऊ शकेल.

तक्ता

क्षेत्र	सिनेमाचा किंवा प्रदर्शनाचा प्रकार	शुल्काची रक्कम
(१)	(२)	(३)
एक. (अ) सर्व महानगरपालिका, भिवंडी व उल्हासनगर या नगरपरिषदा, पुणे, सोलापूर, देहूरोड, कामठी आणि खडकी ही कटक क्षेत्रे यांच्या हार्दीमधील.	व्हिडिओद्वारे प्रदर्शन	एका खेळाच्या एकूण उत्पन्न क्षमतेला प्रत्यक्षात दाखवण्यात आलेल्या खेळांपैकी १० टक्के खेळांनी गुणले असता येणा-या रकमेच्या २० टक्के.
	स्थायी स्वरूपाचे, स्थायीवत स्वरूपाचे व वर छप्पर असलेले, फिरते सिनेमे व व्हिडिओद्वारे प्रदर्शने. छप्पर नसलेले खुले फिरते सिनेमे.	एका खेळाच्या एकूण उत्पन्न क्षमतेला प्रत्यक्षात दाखवण्यात आलेल्या खेळांपैकी ८५ टक्के खेळांनी गुणले असता येणा-या रकमेच्या एका खेळाच्या एकूण उत्पन्न क्षमतेला प्रत्यक्षात दाखवण्यात आलेल्या खेळां-पैकी ७५ टक्के खेळांनी गुणले असता येणा-या रकमेच्या २० टक्के.
दोन. पंचांगीस हजारांपैका अधिक परंतु एक लाख पन्नास हजारांपैका कमी लोकसंख्या असलेली शहरे आणि नगरे यांच्या हार्दीमधील.	स्थायी स्वरूपाचे, स्थायीवत स्वरूपाचे व वर छप्पर असलेले फिरते सिनेमे व व्हिडिओद्वारे प्रदर्शने.	एका खेळाच्या एकूण उत्पन्न क्षमतेला प्रत्यक्षात दाखवण्यात आलेल्या खेळांपैकी ८० टक्के खेळांनी गुणले असता येणा-या रकमेच्या १५ टक्के.

^१ सन १९९६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४, कलम २ (क) (दोन) अन्यथे “१६ सप्टेंबर, १९९६” या मजकुराऐवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

^२ वरील अध्यादेशाच्या कलम २ (क) (एक) अन्यथे “दोन वर्ष” या मजकुराऐवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

तक्ता.—पुढे चालू.

(१)

(२)

(३)

(तीन)

पंचवीस हजारापर्यंत आणि त्यापेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या इतर कोणत्याही क्षेत्रांच्या हड्डीमधील.

छप्पर नसलेले खुले फिरते सिनेमे

एका खेळाच्या एकूण उत्पन्न क्षमतेला प्रत्यक्षात दाखवण्यात आलेल्या खेळापैकी ६५ टक्के खेळांनी गुणले असता येणा-या रकमेच्या ९५ टक्के.

स्थायी स्वरूपाचे, स्थायीवत स्वरूपाचे व वर छप्पर असलेले फिरते सिनेमे व व्हिडिओद्वारे प्रदर्शने.

एका खेळाच्या एकूण उत्पन्न क्षमतेला प्रत्यक्षात दाखवण्यात आलेल्या खेळापैकी ७५ टक्के खेळांनी गुणले असता येणा-या रकमेच्या ९० टक्के.

छप्पर नसलेले खुले फिरते सिनेमे.

एका खेळाच्या एकूण उत्पन्न क्षमतेला प्रत्यक्षात दाखवण्यात आलेल्या खेळापैकी ६० टक्के खेळांनी गुणले असता येणा-या रकमेच्या ९० टक्के.]

[(१) पोट-कलम (१) च्या खंड (ख) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, अशा पूल-पार्लसच्या बाबतीत खालील तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने करमणूक शुल्क बसविण्यात येईल व पूल-पार्लसच्या मालकाकडून से प्रत्येक कॅलेंडर महिन्याच्या दहा तारखेपर्यंत राज्य शासनाकडे आगाऊ भरण्यात येईल.

तक्ता

अनुक्रमांक

क्षेत्र

पूल-गेमच्या प्रत्येक टेबलासाठी दरमहा आगाऊ द्यावयाची करमणूक शुल्काची रकम

(१)

(२)

(३)

(रूपये)

१.	बृहन्मुंबई, नवी मुंबई व ठाणे महानगरपालिकेच्या हड्डीत.	५,०००
२.	पुणे महानगरपालिकेच्या हड्डीत	३,०००
३.	नोंद (१), (२) मध्ये समाविष्ट न केलेल्या इतर महानगरपालिकांच्या हड्डीत.	२,०००
४.	नोंद (१), (२) व (३) मध्ये समाविष्ट न केलेल्या इतर कोणत्याही क्षेत्रांच्या हड्डीत.	१,०००]

* सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३, कलम ३ (ब) अन्यथे हे पोट-कलम जादा दाखल करण्यात आले आहे.

[(१०) पोट-कलम (१) च्या खंड (ख) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, प्रत्येक बोलींग-ऑलीच्या मालकावर अशा बोलींग-ऑलीमध्ये खेळाकरिता मर्यादित भागाच्या संबंधात, [खालील तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने.] करमणूक शुल्क बसविण्यात येईल आणि अशा बोलींग-ऑलीच्या मालकाकडून, ते प्रत्येक कॅलेंडर महिन्याच्या दहा तारखेपर्यंत राज्य शासनाकडे आगाऊ भरण्यात येईल.]

[तक्ता]

अनुक्रमांक	क्षेत्र	प्रत्येक मार्गसिसाठी करमणूक शुल्काची मासिक रक्कम (रुपयांमध्ये)
(१)	(२)	(३)
१.	बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या हदीत.	५,०००
२.	नोंद (१) मध्ये समावेश न होणारे इतर सर्व क्षेत्र.	३,०००]

[(११) पोट-कलम (१) च्या खंड (ब) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या कोणत्याही अन्य तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, अशा नृत्य-बार मधील प्रत्येक कार्यक्रमाच्या बाबतीत खालील तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने करमणूक शुल्क बसविण्यात येईल व प्रत्येक नृत्यबारच्या मालकाकडून ते प्रत्येक कॅलेंडर महिन्याच्या दहा तारखेपर्यंत राज्य शासनाकडे आगाऊ भरण्यात येईल :—

[तक्ता]

अनुक्रमांक	क्षेत्र	नृत्य-बारमधील प्रत्येक कार्यक्रमासाठी करमणूक शुल्काची मासिक रक्कम (रुपयांमध्ये)
(१)	(२)	(३)
१.	बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या हदीत:	३०,०००
२.	बृहन्मुंबई महानगरपालिका वगळून इतर सर्व महानगरपालिकांच्या हदीत.	२५,०००
३.	वरील नोंद (१) आणि (२) मध्ये ज्यांचा समावेश होत नाही अशी इतर सर्व क्षेत्रे.	१५,०००

^१ सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २८, कलम २ (ब) (दोन) अन्यवे हे पोट-कलम दि. १ एप्रिल, २००० पासून जादा दाखल करण्यात आले.

^२ सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ (ड) अन्यवे मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^३ सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५, कलम ३ अन्यवे पोट-कलम (११) व (१२) जादा दाखल करण्यात आली.

^४ सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ (च) अन्यवे मूळ तक्त्याएवजी हा तक्ता दाखल करण्यात आला.

(१२) या अधिनियमाच्या पोट-कलम (१) च्या खंड (ब) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी,—

(एक) पाश्चात्य संगीत (शास्त्रीय, सुगम किंवा वाद्य) ;

(दोन) पाश्चात्य देशातील लोकनृत्यासह पाश्चात्य नृत्ये ; आणि

(तीन) रास-गरबा, दांडिया, डिरको-दांडिया किंवा पर्जन्य-दांडिया (रेन दांडिया) किंवा कोणत्याही नायाने ओळखली जाणारा रास-गरबा किंवा दांडिया यासारखी भारतीय लोकनृत्ये ;

[* * *] अशा कार्यक्रमांच्या किंवा प्रयोगांच्या बाबतीत, पोट-कलम (१) च्या खंड (ख) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने करमणूक शुल्क बसविण्यात येईल व तें मालकाकडून राज्य शासनाकडे भरण्यात येईल.]

[(१३) (क) या अधिनियमाच्या इतर कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, परंतु, खंड (ख) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्ती यांना अधीन राहून, मुंबई करपूक शुल्क (सुधारणा) अधिनियम, २००१ अंमलात आल्याच्या दिनांकापासून राज्य शासन बहुविध चित्रपटगृह संकुलाच्या बाबतीत पुढीलप्रमाणे शुल्क बसवील व त्या संकुलाच्या मालकाकडून ते वसूल करील :—

(एक) बहुविध चित्रपटगृह संकुल प्रारंभ होण्याच्या दिनांकापासून पहिल्या तीन वर्षांकरिता कोणतेही शुल्क नाही ;

(दोन) नंतरच्या दोन वर्षांसाठी, पोट-कलम (१) च्या खंड (ब) आणि खंड (क) किंवा, यथास्थिती, पोट-कलम (३) या अन्ये बसविण्यायोग्य असलेल्या शुल्काच्या दिराच्या पंचवीस टक्के दराने ;

(तीन) सहाच्या वर्षांपासून, पोट-कलम (१) च्या खंड (ब) आणि खंड (क) किंवा, यथास्थिती, पोट-कलम (३) यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने बसविण्यायोग्य असलेल्या करमणूक शुल्काची पूर्ण रक्कम, परंतु, जेथे लागू असेल तेथे, बसविण्यायोग्य शुल्क पोट-कलम (२) च्या तरतुदीना देखील अधीन असेल, स्पष्टीकरण—या पोट-कलमाच्या प्रयोजनाकरिता,—

(घ) अस्तित्वात असलेल्या चित्रपटगृहाची मूळ आसनक्षमता कमी न करता आणि कलम २ च्या खंड (क-अ) मधील तरतुदीचे अनुपालन करून त्याचे बहुविध चित्रपटगृह संकुलात रूपांतर केल्यास, असे रूपांतरित चित्रपटगृह देखील, खंड (ब) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्तीना अधीन राहून, खंड (अ) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, शुल्कातील सवलतीस हक्कदार असेल.]

(एक) बहुविध चित्रपटगृह संकुल ज्या दिनांकास जनवेला प्रवेश देण्यासाठी खुले करण्यात येईल तो दिनांक, बहुविध चित्रपटगृह संकुलाच्या प्रारंभाचा दिनांक असल्याचे मानण्यात येईल ;

(दोन) बहुविध चित्रपटगृह संकुलाच्या व्यवस्थापनातील बदल, किंवा संकुलाच्या नावातील बदल याचा अर्थ, बहुविध चित्रपटगृह संकुलाचा नव्याने प्रारंभ, असा लावण्यात येणार नाही,

(ख) खंड (क) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे शुल्कातील सवलत ही, पुढील अटी व शर्तीना अधीन राहून, बहुविध चित्रपटगृह संकुलाच्या मालकाला उपलब्ध असेल :—

[“(एक) वरील खंड (अ) मध्ये नमूद केलेल्या सवलतीच्या कालावधीत, बहुविध चित्रपटगृह संकुलातील किमान प्रवेश दर जिल्हाधिकारी निर्धारित करील. असा किमान प्रवेश दर हा, ज्या जिल्ह्यात बहुविध चित्रपटगृह संकुल असेल त्या जिल्ह्यातील कोणत्याही चित्रपटगृहाच्या सर्वाधिक दरांच्या पत्रास आसनाच्या दर वगळून, प्रचलित सर्वाधिक दरापेक्षा कमी असणार नाही आणि त्यानुसार हे किमान प्रवेश दर सकाळच्या, मॅटिनीच्या आणि इतर वेळेच्या खेळांसाठी निरनिराळे असू शकतील ;”]

^१ सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ३ (ब) अन्याय हा मजकूर वगळण्यात आला.

^२ सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २, कलम ३ अन्याये हे पोट-कलम जादा दाखल करण्यात आला.

^३ सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५४, कलम ३ (क) अन्याय मूळ मजकुराएवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(दोन) संकुलातील एक चित्रपटगृह, प्रत्येक वर्षातील एका महिन्यापेक्षा कमी नसेल इतकया एकूण कालावधीसाठी, केवळ मराठी चित्रपटांकरिता राखून ठेवण्यात येईल.

(तीन) संकुलाचा मालक, खंड (ब) खालील सवलतीचा कालावधी संपेर्पर्यत, सेवा आकार बसविणार नाही. सवलतीचा कालावधी संपत्यानंतर मालकाला कलम २ च्या खंड (ख) च्या दुसऱ्या परंतुकामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे सेवा आकार बसविता येईल.

(चार) बहुविध चित्रपटगृह संकुल सलग १० वर्षे अखंडितपणे चालू राहील.

(पाच) कलम २ च्या खंड (च-क) अन्यथे काढलेल्या अधिसूचनेमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, संकुलामध्ये पुरविलेल्या कोणत्याही सुविधा, राज्य शासनाच्या पूर्वघरवानीशिवाय खंडित करता येणार नाही किंवा कपात करता येणार नाही. (ग) खंड (ख) मधील, शर्त (चार) किंवा (पाच) चा भंग केल्यास, सवलत काढून घेतली जाण्यास पात्र असेल आणि पोट-कलम (१) चे खंड (ख) आणि (ग) किंवा, यथास्थिती, पोट-कलम (३) यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने बहुविध चित्रपटगृह संकुलाच्या प्रारम्भाच्या दिनांकापासून शुल्क, त्याचबरोबर कलम ९-ब मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने आकारण्यायोग्य असलेले व्याज बसविण्यात येईल व वसूल करण्यात येईल.

“(४) पोट-कलम (१) च्या खंड (ब) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या इतर कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, प्रत्येक गो-कार्टीग केंद्राच्या मालकाकडून दरमंहा प्रत्येक कारला-रूपये २,००० या दराने प्रत्येक कारच्या बाबतीत आगाऊ करमणूक शुल्क आकारण्यात येईल आणि ते प्रत्येक कॅलेंडर महिन्याच्या दहा तारखेपर्यंत राज्य शासनाकडे भरण्यात येईल.

(५) पोट-कलम (१) च्या खंड (ब) मध्ये किंवा पोट-कलम (४) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या इतर कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, प्रत्येक थेट-घरपोच प्रसारण सेवेच्या (डीटीएच) मालकाकडून प्रति दूरचित्रवाणी संचावर, जो थेट-घरपोच प्रसारण सेवेमार्फत (डीटीएच) प्रक्षेपण करण्यासाठी त्याला जोडलेल्या सेट-टॉप बॉक्सच्या किंवा कोणत्याही इतर उपकरणाच्या सहाय्याने चित्रपट किंवा चलचित्रे किंवा चित्रमालिका यांच्या प्रदर्शनासाठी रेडिओ फिक्वेन्टी सिस्टम रस्वीकारतो त्यावर, पुढील तक्त्यात त्या त्या क्षेत्रासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने करमणूक शुल्क आकारण्यात येईल आणि प्रत्येक कॅलेंडर महिन्याच्या दहा तारखेपर्यंत ते राज्य शासनाकडे भरण्यात येईल.

“तंकता

अनुक्रमांक	क्षेत्र	प्रति दूरचित्रवाणी संचावरील प्रति महिना भरावयाची, करमणूक शुल्काची रक्कम (रूपये)
(१)	(२)	(३)
१.	सर्व महानगरपालिका आणि सर्व कटक क्षेत्रे यांच्या हादीमध्ये.	४५
२.	सर्व अ आणि ब वर्ग नगरपरिषदाच्या हादीमध्ये.	३०
३.	रसवीमहानगरपालिकांच्या हादीत,	९५ ”.]
	वरील नोंद (१) आणि (२) यामध्ये समाविष्ट न होणा-या इतझे कोणत्याही क्षेत्राच्या हादीमध्ये.	

* सज्ज २००२ या महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ३ (ग) अन्यथे ही पोट-कलमे जादा दाखल करण्यात आली.

३ सन २००६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १६, कलम २ (ख) अन्यथे मूळ तक्त्याएवजी हा तक्ता दाखल करण्यात आला.

(१६) पोट-कलम (१) च्या खंड (ख) मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या कोणत्याही इतर तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, व्हिडिओ सुविधा असलेल्या प्रत्येक पर्यटन बसच्या मालकाकडून, प्रत्येक कॅलेंडर वर्षातील जानेवारी महिन्याच्या पंधरा तारखेपर्यंत अशा बसच्या बाबतीत, प्रत्येक बसवर प्रतिवर्षी रु. १,००० या दराने करमणूक शुल्क आकारण्यात येईल व ते राज्य शासनाला आगाऊ देण्यात येईल.

(१७) पोट-कलम (१) चा खंड (ख) किंवा पोट-कलम (२) यामध्ये किंवा या अधिनियमाच्या कोणत्याही इतर तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, राज्यातील प्रत्येक डिस्कोथेकच्या मालकाकडून, प्रत्येक कॅलेंडर महिन्याच्या दहा तारखेपर्यंत अशा डिस्कोथेकच्या बाबतीत, पुढील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने आणि प्रवर्गानुसार करमणूक शुल्क आकारण्यात येईल व ते राज्य शासनाला आगाऊ देण्यात येईल.

“तक्ता

अनुक्रमांक	प्रवर्ग	प्रति महिना आगाऊ भरावयाची करमणूक शुल्काची रक्कम (रुपयांमध्ये)
(१)	(२)	(३)
१.	बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या हदीतील— (क) पंचतारांकित हॉटेलातील डिस्कोथेक. (ख) पंचतारांकित हॉटेलात असलेल्या डिस्कोथेक व्यतिरिक्त इतर जागांमधील डिस्कोथेक.	२,००,०००
२.	बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या हदीबाहीरील— (क) पंचतारांकित हॉटेलातील डिस्कोथेक. (ख) पंचतारांकित हॉटेलात असलेल्या डिस्कोथेक व्यतिरिक्त इतर जागांमधील डिस्कोथेक	१,००,००० ९,००,०००
		५०,०००]

*प्रवेशासाठी

दिलेल्या
रकमेवरीत किंवा
ठोक शुल्कावरील]
अधिभार.

+ [३. कक. ३(१)(क). कलम ३, पोट-कलम (१) अन्यदे,—

*[कलम ३ च्या पोट-कलम (५) च्या खंड (ख) द्वारे तरतुद केल्याप्रमाणे दहा वर्षे चालू नाही असे
मनोरंजन उद्यान नसेल अशा मनोरंजन उद्यान] व्यतिरिक्त * [* * *] चलतचित्रकाद्वारे (सिनेमेटोग्राफद्वारे)
तसेच * [व्हिडिओद्वारे आणि केबल नेटवर्कद्वारे किंवा केबल दूरधित्रवाणीद्वारे] * [* * *] * [थेट-घरपोच

* सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ३ खंड (ग) उपर्यंड (च) अन्यदे. मूळ तक्त्याएवजी हा तक्ता दाखल करण्यात आला.

* सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११ कलम ३ अन्यदे कलम ३ कक हे समाविष्ट करण्यात आले.

* सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ४(अ) अन्यदे मूळ कलमारेवजी पोट-कलम (१) दाखल करण्यात आले.

* सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ४ (अ) अन्यदे हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

* सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ४ (एक) अन्यदे हा मजकूर वगळण्यात आला.

* सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ४ (अ) अन्यदे हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

* सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २२, कलम ४ (दोन) अन्यदे हा मजकूर वगळण्यात आला.

* सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ४ अन्यदे हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

+ सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११ याचे कलम १० पुढीलप्रमाणे आहे :-

“१०. (१) या अधिनियमानवये सुधारणा करण्यात आलेली कलमे ३ व ३-अ यामधील तरतुदीसा हानी ने पोचवता, १ जानेवारी, १९८४ या दिनांकास ३ त्या दिनांकापासून किरती सिनेमागृहे, व्हिडिओ प्रदर्शने आणि व्हिडिओ खेळ यांच्या बाबतीतील करमणूक शुल्क आणि अधिभारं हा, जणू काही या सुधारणा व विशेष तरतुदी, अशा सुधारणांचा व तरतुदीथा जेथवर मुंबई करमणूक शुल्क (सुधारणा) अध्यादेश, १९८३ याद्वारे यथास्थिती, किरती सिनेमागृहे, व्हिडिओ प्रदर्शने किंवा व्हिडिओ खेळ यांच्या संबंधात एकत्रित किंवा ठोक रकमेच्या स्वरूपात बसवलेल्या शुल्काची आणि त्या संबंधात दिलेल्या आगाऊ महा. रकमेशी संबंध येतो तेथवर, अधिनियमित करण्यात आलेले नाहीत असे समजून, पुढील दराने बसवण्यांयोग्य असेल अस्या २२. आणि कायदेशीर रीतीने बसवण्यायोग्य असल्यात येईल :-

किरती सिनेमागृहे,
व्हिडिओ प्रदर्शने
आणि व्हिडिओ
खेळ व त्याच्या-
पासून निघालेले
उत्पत्ति इत्यादी
यांच्या संबंधात
पूर्वलक्षी प्रभावाने
शुल्क बसवणे.

प्रसारण सेवेद्वारे (डीटीएच)] [आणि डिस्कोथेक], [डिस्कोथेक, प्रदर्शने, संगीत व नृत्याचे कार्यक्रम आणि फॅशन शोज] करण्यात येणा-या कोणत्याही प्रदर्शनाव्यतिरिक्त प्रत्येक करमणुकीकरिता प्रवेश मिळण्यासाठी द्यावयाच्या सर्व रकमांवर जेव्हा प्रवेशाचा दर एक रुपयापेक्षा अधिक नसेल तेव्हा ५ टक्के दराने अधिभार आकारण्यात येईल आणि इतर सर्व बाबतीत ह्या अधिभाराचा दर १० टक्के असेल.

[* * * * *]

(ब) कलम ३, पोट-कलम (अ) अन्यथे, शुल्काच्या ठोक रकमेवर, १० टक्के दराने अधिभार आकारण्यात येईल.

[* * * *]

[* * * *]

[(३) पोट-कलम (१) अन्यथे दिलेल्या अधिभाराचे उत्पन्न, प्रथमतः राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा करण्यात येईल व या अधिनियमाच्या तरतुदीच्या अधीन, राज्य शासनाकडून निश्चित करण्यात येईल असा अधिभार गोळा करणे व वसूल करणे या संबंधातील खर्च वजा केल्यानंतर, याबाबतीत कायद्यान्यथे रीतसर १९५८ चा विनियोजन केल्यानंतर, मुंबई मॉटार वाहन (उत्तारेवर कर आकारणे) अधिनियम, १९५८ याच्या कलम ५-अ मुंबई ६७. मध्ये निर्देशित केलेल्या आरोग्य व पोषण निधीकडे नोंद करून हस्तांतरित करण्यात येईल व त्या कलमाच्या तरतुदीच्या अधीन, त्यामध्ये नमूद केलेल्या रीतीने व प्रयोजनासाठी खर्च करण्यात येईल.

(४) पोट-कलम (३) अन्यथे आरोग्य व पोषण निधीकडे हस्तांतरित केलेली रक्कम राज्याच्या एकत्रित निधीवर भारित करण्यात येईल.]

[(३. क. दिनांक १ एप्रिल, १९५१ पासून मालकाने दिलेल्या प्रत्येक मानार्थ तिकिटावर कलम ३ अन्यथे मानार्थ विहित केलेल्या समुद्यित दराने असे तिकिट धारण करणा-या व्यक्तींस ज्यांवर्गाच्या आसनावर किंवा जागेवर शुल्क. वसाऱ्याचा किंवा तिचा उपयोग करण्याचा हवक असेल त्या वर्गात किंवा जागेत प्रवेश मिळण्यासाठी त्या वर्गाच्या किंवा जागेच्या दराप्रमाणे जणू पूर्ण रक्कम भरून प्रवेश मिळविण्यात आला आहे, असे समजून करमणूक शुल्क ' [आणि कलम ३ अंत द्वारे तरतूद करण्यात आलेला अधिभार] वसूल करण्यात येईल ; आणि या अधिनियमाच्या प्रयोजनाकरिता असे तिकिट धारण करणा-या व्यक्तीकडून पैसे घेऊन तिला प्रवेश देण्यात आला असे समजण्यात येईल.]

(अ) फिरते सिनेमागृह आणि व्हिडिओ प्रदर्शन यांच्या बाबतीत, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३, पोट-कलम (१) खंड (ब) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या त्याच दराने करमणूक शुल्क आणि या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३-अज, पोट-कलम (१) च्या खंड (अ) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने अधिभार;

^१ सन २००३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २३, कलम ४ (३) द्वारे हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^२ वरील अधिनियमाच्या कलम ४ (चार) अन्यथे हा मजकूर दाखल करण्यात आले.

^३ सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४९, कलम ४ (ब) अन्यथे हे परतुक वगळण्यात आले.

^४ सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ४ (ब) अन्यथे हा खंड वगळण्यात आला.

^५ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ४ (ब) अन्यथे पोट-कलम (२) वगळण्यात आले.

^६ सन १९९३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०, कलम ४ (ड) अन्यथे "मनोरजन शुल्क" या मजकुरावेजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^७ सन १९७५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७७, कलम २ अन्यथे पोट-कलम (३) व (४) जादा समाविष्ट करण्यात आले.

^८ सन १९५० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३८, कलम ३ अन्यथे कलम ३ के दाखल करण्यात आले.

(ब) व्हिडिओ खेळाच्या बाबतीत, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३, पोट-कलम (१-अ) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने करमणूक शुल्क आणि या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३-अं, पोट-कलम (१), खंड (ब) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने अधिभार.

(२) १ जानेवारी, १९८४ पासून सुरु होणा-या व ३१ मार्च १९८४ रोजी संपणा-या मुदतीसाठी शुल्क आणि अधिभार भरण्यास पात्र असलेला मालक,—

(एक) फिरता सिनेमा व व्हिडिओ प्रदर्शन याबाबतीत, मुंबई करमणूक शुल्क नियम, १९५८ च्या नमुना ब मध्ये, विहित अधिका-याकडे विवरण दाखल करील; त्यामध्ये इतर गोष्टीबरोबरच, प्रत्येक प्रयोगास, जागेच्या प्रत्येक वर्गासाठी असलेल्या तिकिटांच्या विक्रीचा तपशील आणि त्याबाबतचे शुल्क व अधिभार दर्शवण्यास येईल. मुंबई करमणूक कर (सुधारणा आणि पूर्वलक्षी प्रभावाने कर बसविणे) अधिनियम, १९८४ हा शासकीय राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या आत हे विवरण दाखल १९८४ करण्यात येईल. मालक हा, पोट-कलम (३) च्या तरतुदीच्या अधीन राहून, अशा विवरणानुसार देय चलनाच्या रूपाने देईल. ९९.

(दोन) व्हिडिओ खेळाच्या बाबतीत, मालक, मुंबई करमणूक कर (सुधारणा आणि पूर्वलक्षी प्रभावाने कर बसविणे) अधिनियम, १९८४ हा शासकीय राजपत्रात प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या १९८४ आत, पोट-कलम (३) च्या तरतुदीच्या अधीन राहून देय शुल्काची ठोक रक्कम व अधिभाराची रक्कम चेक्हीने, चेकने किंवा चलानाने भरील : ९९.

परंतु, कोणतेही व्हिडिओ खेळ यंत्र, १ जानेवारी, १९८४ पासून सुरु होणा-या व ३१ मार्च १९८४ रोजी संपणा-या मुदतीमधील कोणत्याही एक किंवा अनेक दिवशी बंद किंवा करमणुकीच्या संदर्भात अनुस्पादक राहिले असेल त्या बाबतीत, विहित अधिकारी हा, ते यंत्र बंद किंवा अनुस्पादक राहिले असल्याची खात्री पटल्यानंतर, अशा रीतीने बंद किंवा अनुस्पादक राहणा-या यंत्राबाबत व्हिडिओ खेळाच्या दुकानाच्या मालकास, शुल्कामध्ये प्रमाणशीर सूट किंवा परतावा मंजूर करील :

आणखी असे की, अशा कोणत्याही मालकाला अनुतोष मागण्याचा हक्क आहे ही गोष्ट सिद्ध करण्याची जबाबदारी त्या मालकावर राहील.

(३) मुंबई करमणूक शुल्क (सुधारणा) अध्यादेश, १९८३ च्या तरतुदीनुसार, फिरत्या सिनेमाच्या किंवा १९८३ व्हिडिओ प्रदर्शनाच्या किंवा व्हिडिओ खेळ घराच्या कोणत्याही मालकाने कोणतेही शुल्क व अधिभार भरला असेल त्या बाबतीत; अशा मालकास, अशा रीतीने भरलेली रक्कम पोट-कलम (२), खंड (एक) अन्वये सादर कराऱ्याच्या विवरणामध्ये आणि त्या विवरणानुसार भरावयाच्या रकमेमध्ये किंवा, यथास्थिती, खंड (दोन) अन्वये रक्कम भरताना, समायोजित करण्याचा हक्क राहील आणि अशा रीतीने भरलेली कोणतीही रक्कम जादा असेल तर, ती त्याच्या विकल्पानुसार, त्याला परत करता येईल किंवा या अधिनियमाद्वारे सुधारित मुख्य अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार, १ एप्रिल, १९८४ पासून त्याच्याकडून देय होणा-या शुल्काच्या व अधिभाराच्या स्वरूपात समायोजित करता येईल.

(४) या कलमातील कोणत्याही गोष्टीचा, अशा कोणत्याही मालकाच्या, या अधिनियमाद्वारे सुधारित मुख्य अधिनियमानुसार १ एप्रिल, १९८४ पासून पुढे करमणूक शुल्क व अधिभार भरण्याच्या दायित्वावर परिणाम होणार नाही.

४. [(१) या अधिनियमाद्वारे अन्यथा तरतुद केली असेल त्या व्यतिरिक्त करमणुकीशी संबंध असलेले वसुलीची रीत, कोणतेही काम बजावणा-या किंवा कोणत्याही कायद्यान्वये सोपवलेले काम बजावणा-या व्यक्ती व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही व्यक्तीस, करमणुकीच्या कोणत्याही स्थानात ३ [विधिग्राह्य छापील तिकिटावाचून किंवा मानार्थ तिकिटावाचून प्रवेश देण्यात येणार नाही.]]

(२) [ज्या करमणुकीच्या बाबतीत कलम ३ अन्वये करमणूक शुल्क देय असेल अशा कोणत्याही करमणूक कार्यक्रमाचा मालक, प्रत्येक कॅलेंडर वर्षाच्या पंधरा जानेवारीपर्वदत, देय झालेले आणि देय असलेले करमणूक शुल्क प्रदान करण्यास त्याला परवानगी मिळण्यासाठी विहित अधिका-याकडे अर्ज करील आणि विहित अधिकारी असा अर्ज मिळाल्यानंतर, राज्य शासन त्या बाबतीत काढलेल्या सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे विनिर्दिष्ट करील अशा शर्तीच्या आधारे मालकाला देय करमणूक शुल्काची रक्कम चुकती करण्याची परवानगी देईल :—]

(क) करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश देण्याबद्दल व शुल्काबद्दल मालकास मिळालेल्या ठोक रकमेवर [[राज्य] शासन] जे टक्केवारी प्रमाण ठरवील त्या प्रमाणात एकत्रित रक्कम भरून;

(ख) करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश देण्याबद्दल व शुल्काबद्दल मिळालेल्या रकमांच्या विवरणास अनुसरून;

(ग) प्रवेश दिलेल्या व्यक्तीची संख्या ज्यायोगे आपोआप नोंदली जाते अशा कोणत्याही यांत्रिक साधनाद्वारे नोंद करण्यात आलेल्या संख्येस अनुसरून :

[परंतु, राज्य शासनास, स्वतःहोवून, शासकीय राजपत्रातील सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे, कोणत्याही करमणूक कार्यक्रमाच्या किंवा करमणूक कार्यक्रमाच्या वर्गाच्या मालकाला, यथास्थिती, खंड (ब), आणि (क) मध्ये निर्देश करण्यात आलेल्या कोणत्याही यांत्रिक साधनाने नमूद केलेल्या संख्येस अनुसरून, देय शुल्काची रक्कम देण्याचा निर्देश देता येईल :]

[परंतु आणखी असे की, विहित अधिकारी, वर सांगितल्याप्रमाणे अर्ज प्राप्त झाल्यापासून पंधरा दिवसांच्या आत, अर्जदाराला त्याचे म्हणणे माडण्याची संधी देऊन आणि फेटाळण्याची कारणे नमूद करून, तो अर्ज फेटाळील.]

(३) ज्या करमणुकीच्या बाबतीत पोट-कलम (२) च्या तरतुदीस अनुसरून समुचित शुल्क देय होत असेल अशा कोणत्याही करमणुकीस या कलमांच्या पोट-कलम (१) च्या आणि कलम ५ च्या तरतुदी लागू होणार नाहीत.

[४.क १ मे १९६० नंतर विवक्षित कालावधीसाठी अनुज्ञेय असलेल्या, मुंबई सरकारच्या मुद्रांकांचा उपयोग करणे.] सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम ७ च्या कलम ६ अन्वये वगळण्यात आले.

१ मे १९६० नंतर विवक्षित कालावधी-साठी अनुज्ञेय असलेल्या, मुंबई सरकारच्या मुद्रांकांचा उपयोग करणे.

[४-ख (१) कलम ३ अन्वये ज्या बाबतीत करमणूक शुल्क देय असेल अशा कोणत्याही करमणुकीच्या बाबतीत या अधिनियमाद्वारे किंवा तदन्वये जी विवरणे प्रस्तुत करणे आवश्यक आहे ती विनवूक आणि परिपूर्ण आहेत अशी राज्य शासनाची खात्री झाल्यास, शासनाने, अशा विवरणांच्या आधारे, करमणूक शुल्काची येणे रक्कम निर्धारित केली पाहिजे.]

^१ सन १९५० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३८, कलम ४ अन्वये मूळ कलमारेवजी हे पोट-कलम दाखल करण्यात आले.

^२ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ५ अन्वये “तिकिटावर राज्य शासनाने महसुलाच्या प्रयोगनाकरिता काढलेले योग्य ते करमणूक शुल्क भरण्यात आले आहे असे दरविणारा, वडविलेला, उमटविलेला, कोरलेला किंवा चिकट (पूर्ण न वापरलेला) मुद्रांक असेल अशा तिकिटावाचून प्रवेश देण्यात येणार नाही” या मजकुरारेवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

^३ सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ५ (अ) अन्वये हा खंड दाखल करण्यात आला.

^४ भारतीय विधि अनुकूलन विभागीन आदेशान्वये “गव्हर्नर इन कॉन्सिल” या मजकुरारेवजी “राज्य शासन” हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

^५ भारतीय विधि अनुकूलन विभागीन आदेश १९५० या अन्वये “प्रांतिक” या मजकुरारेवजी हा मजकुर दाखल करण्यात आला.

^६ सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ६ अन्वये हे परंतुक जादा दाखल करण्यात आले.

^७ सन २००० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ५ (ब) अन्वये हे परंतुक जादा दाखल करण्यात आले.

^८ सन १९६७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ३ अन्वये कलम ४ (ब) दाखल करण्यात आले.

(२) कोणत्याही करमणुकीच्या स्थानाच्या मालकाने प्रस्तुत केलेली विवरणे ही बिनचूक व परिपूर्ण आहेत याबद्दल राज्य शासनाची खात्री पटली नसल्यास, आणि मालकाला उपस्थित राहण्याबद्दल किंवा आणखी पुरावा सादर करण्याबद्दल फर्माविणे आवश्यक आहे असे राज्य शासनास वाटत असल्यास, राज्य शासनाने नोटिशीत विनिर्दिष्ट करण्यात येईल अशा तारखेस व अशा ठिकाणी अशा मालकास एकत्र उपस्थित राहण्यासाठी व त्याच्या विवरणाच्या पुष्टचर्च्या तो ज्या पुराव्यावर विसंबून असेल असा सर्व पुरावा सादर करण्यासाठी किंवा नोटिशीत विनिर्दिष्ट करण्यात आला असेल असा पुरावा सादर करण्यासाठी फर्माविणारी नोटीस, त्या मालकावर, विहित केलेल्या रीतीने बजावली पाहिजे. नोटिशीत विनिर्दिष्ट केलेल्या दिनांकाला किंवा त्यानंतर शक्य तितक्या लवकर राज्य शासनाने, दाखल करण्यात येईल असा सर्व पुरावा विचारात घेऊन, मालकाकडून येणे असलेल्या करमणूक शुल्काची रक्कम निर्धारित केली पाहिजे.

(३) मालकाने नोटिशीतील अटी पूर्ण करण्यात कसूर केली तर, राज्य शासनाने, आपल्या पराकाळ्या निर्णय शक्तीनुसार^१ [असमाधानकारक असे विवरण सादर केल्याच्या लगतपूर्वीच्या एक वर्षाच्या कालावधीत मालकाने दिलेल्या शुल्काची रक्कम, करमणूकीचे स्थान चालविण्याकरिता येणारा मासिक खर्च आणि अशा शुल्काची रक्कम निश्चित करण्याकरिता विचारात घावा लागणा-या इतर कोणत्याही संबंधित बाबी विचारात घेऊन] करमणूक शुल्काची रक्कम निर्धारित केली पाहिजे.

(४) एखाद्या मालकाने पोट-कलम (१) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही करमणूकीच्या स्थानाच्या संबंधात त्याबाबतीत विहित केलेल्या वेळेच्या आत विवरणे प्रस्तुत केली नाही तर, राज्य शासनाने मालकाला आपली बाजू सांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर^२ [आणि विवरणे सादर न केल्याच्या लगतपूर्वीच्या एक वर्षाच्या कालावधीत मालकाने दिलेल्या शुल्काची रक्कम, करमणूकीचे स्थान चालविण्याकरिता येणारा मासिक खर्च आणि त्याबाबतीत विचारात घावा लागणा-या इतर कोणत्याही संबंधित बाबी विचारात घेऊन] त्याच्याकडून येणे असलेली करमणूक शुल्काची रक्कम, आपल्या पराकाळ्या निर्णयशक्तीनुसार, निर्धारित केली पाहिजे आणि अशा रीतीने निर्धारित केलेल्या शुल्काच्या रकमेशिवाय, त्या रकमेच्या दीडपटीहून अधिक नसेल इतकी रक्कम मालक शास्ती म्हणून देईल असा निवेशसुद्धा, राज्य शासनास देता येईल.

(५) या कलमान्वये केलेल्या कोणत्याही निर्धारणामुळे, या अधिनियमाखालील एखाद्या गुन्ह्याबद्दलच्या कोणत्याही खटल्यास हानी पोहोचणार नाही.

क्विडिओ खेळधरातील यंत्र चातू नसेल आणि अनुस्पादक अवस्थेत असेल त्या बाबतीत माफी किंवा परतावा देणे.

^३ [४-ग] (१) ज्या बाबतीत, व्हिडिओ खेळधरामध्ये, बसवण्यात आलेल्या एकूण यंत्रावर, दरमहा प्रत्येक यंत्रामागे, व्हिडिओ खेळाच्या संबंधात कोणतेही करमणूक शुल्क देय असेल त्याबाबतीत, ते शुल्क ज्या महिन्यासाठी किंवा ज्या महिन्याच्या भागासाठी देय असेल त्या संपूर्ण महिन्यात किंवा त्या महिन्याच्या भागात आणि कोणतेही यंत्र बंद असेल किंवा कोणताही कायद्यक्रम करण्याच्या दृष्टीने अनुस्पादक असेल तर, विहित प्राधिका-याने, ज्या कालावधीत ते यंत्र बंद असेल किंवा अनुस्पादक असेल त्या कालावधीसाठी त्या प्रमाणात शुल्क माफ केले पाहिजे किंवा त्या शुल्काचा परतावा दिला पाहिजे :

परंतु, विहित अधिका-याला, ते यंत्र अशा प्रकारे बंद आहे किंवा अनुस्पादक आहे अशा अर्थाची लेखी नोटीस दिलेली असल्याशिवाय, कोणतीही अशी माफी किंवा परतावा देता कामा नये आणि अशी नोटीस स्वाधीन केल्याच्या किंवा प्रेषण प्रमाणपत्रान्वये डाकेने नोटीस पाठवल्याच्या तारखेपूर्वीच्या कोणत्याही मुदतीसाठी कोणतीही माफी किंवा असा परतावा देता कामा नये.

^१ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ७(अ) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

^२ वरील अधिनियमाच्या कलम ७(ब) अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

^३ सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ७ अन्वये कलम ४ (ग) संमाविष्ट करण्यात आले.

(२) ज्या कोणत्याही व्यक्तीला या कलमान्वये ज्या वस्तुस्थितीवरून आपणास अनुतोष मागण्याचा हक्क आहे असे वाटत असेल ती वस्तुस्थिती सिद्ध करण्याची जबाबदारी त्या व्यक्तीवर असेल.]

४.८ (१) जेव्हा गो-कार्टींग केंद्रामध्ये चालू असलेल्या कारच्या एकूण संख्येवर प्रति कार प्रति महिना गो-कार्टींग केंद्रातील चालू नसलेल्या किंवा २,००० रुपये या दराने गो-कार्टींगच्या बाबतीत करमणूक शुल्क देय असेल आणि जर, एखादी कार संपूर्ण महिनाभर किंवा असे शुल्क देय असण्याच्या काही कालावधीमध्ये कोणत्याही करमणूक कार्यक्रमासाठी नसेल आणि तिच्यापासून उत्पन्न मिळालेले नसेल तर, ज्या कालावधीसाठी ती कार अशाप्रकारे चालू नसेल आणि तिच्यापासून उत्पन्न मिळालेले नसेल तर त्या कालावधीच्या प्रमाणनुसार विहित अधिकारी शुल्कात सूट देईल किंवा शुल्काचा परतावा देईल :

गो-कार्टींग
केंद्रातील चालू
नसलेल्या किंवा
उत्पन्न न
मिळण्या-या
कारच्या बाबतीत
सूट किंवा
परतावा.

परंतु, एखादी कार संपूर्ण महिनाभर किंवा महिन्याच्या काही कालावधीमध्ये अशा प्रकारे चालू नक्ती आणि तिच्यापासून कोणतेही उत्पन्न मिळाले नाही, अशी लेखी नोंटीस, ती अशी चालू नसण्याच्या किंवा तिच्यापासून उत्पन्न न मिळण्याच्या तपशिलांसह, विहित अधिकारी-याकडे व्यक्तिशः दिल्याशिवाय आणि त्याची पोचपावती घेतल्याशिवाय किंवा टपाल दाखला घेऊन दिल्याशिवाय अशी कोणतीही सूट किंवा परतावा दिला जाणार नाही आणि अशी कोणतीही सूट किंवा परतावा अशा पोचपावतीच्या किंवा टपाल दाखला प्रमाणपत्राच्या दिनांकापूर्वीच्या कालावधीकरिता अनुज्ञेय असणार नाही.

(२) या कलमान्वये अशाप्रकारे सूट मिळण्यासाठी दावा करण्याचा एखाद्या व्यक्तीस हक्क प्राप्त होण्यासाठी एखादी कार चालू नक्ती किंवा तिच्यापासून कोणतेही उत्पन्न मिळाले नाही, हे सिद्ध करण्याचे बंधन अशा व्यक्तीवरच राहील.

४.९ (१) या अधिनियमात काहीही अंतर्भूत असले तरी, एका वेळी तीन वर्षांपेक्षा जास्त नाही अशा कोणत्याही कालावधीकरिता, थेट घरपोच (डीटीएच) प्रसारण सेवेवरील आकारणीयोग्य करमणूक शुल्कासह केबल दूरचित्रवाणीवरील करमणूक शुल्क, जाहीर लिलावाद्वारे पट्ट्याने देणे किंवा त्याच्या वसुलीकरिता एजंट नियुक्त करणे हे राज्य शासनासाठी कायदेशीर असेल.

जाहीर लिलाव किंवा एजंट या मार्फत केबल दूरचित्रवाणीवरील शुल्काची वसुली.

(२) जेथे थेट घरपोच प्रसारण सेवेवरील (डीटीएच) आकारणीयोग्य करमणूक शुल्कासह केबल दूरचित्रवाणीवरील करमणूक शुल्क वसूल करणे अशाप्रकारे पट्ट्याने दिले असेल किंवा जेथे अशाप्रकारे एजंट नियुक्त करण्यात आला असेल तेथे पट्टेदाराने किंवा एजंटाने क्रामावर ठेवलेली व्यक्ती पट्ट्याच्या शर्तीच्या किंवा, यथास्थिती, एजन्सीच्या करारांच्या अधीनतेने, घरपोच प्रसारण सेवेवरील आकारणीयोग्य करमणूक शुल्कासह केबल दूरचित्रवाणीवरील करमणूक शुल्क वसूल करण्यासाठी राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेले अधिकारी व कर्मचारी यांना या अधिनियमान्वये किंवा त्याखाली केलेल्या नियमांच्ये प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर आणि त्यांच्यावर लादण्यात आलेल्या कर्तव्यांवै पालन, त्याबाबतीत विहित अधिकारी-याने त्यांना यंथोचितरीत्या प्राधिकृत केल्यानंतर करतील.

(३) राज्य शासनाने, याबाबतीत सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे वेळोवेळी काढलेल्या निदेशांच्या अधीनतेने, कोणतेही असल्यास, विहित अधिकारी थेट घरपोच (डीटीएच) प्रसारण सेवेवरील आकारणी-योग्य करमणूक शुल्कासह केबल दूरचित्रवाणीवरील करमणूक शुल्क वसुलीचे, अशा पट्टेदारामार्फत किंवा एजंटमार्फत, विहित करण्यात येईल, अशा रीतीने व कार्यपद्धतीनुसार नियमन करील.]

^१ सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०९, कलम ६ अन्येही कलमे समाविष्ट करण्यात आले.

कलम ४ चे
अनुपालन न
केत्यावदल
शिक्षा.

५. कोणत्याही व्यक्तीस करमणुकीच्या कोणत्याही रथानात [***] प्रवेश देण्यात आला असेल व असा प्रवेश देताना कलम ४ च्या तरतुदीचे अनुपालन करण्यात आले नसेल तर, ज्या करमणुकीच्या रथानात अशा व्यक्तीस प्रवेश देण्यात आला असेल त्या करमणुकीच्या रथानाच्या मालकास दंडाधिका-यासमोरे सिद्धापराध ठरविण्यात आल्यानंतर, तो प्रत्येक अपराधाबदल [कमीत कमी पाचशे रुपये आणि जारतीत जास्त एक हजार रुपयांपर्यंतच्या] दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. आणि जे शुल्क भरावयास पाहिजे होते ते भरण्यास तो पात्र होईल.

इतर तरतुदीचे
अनुपालन न
केत्यावदल
शिक्षा.

[५. क जी कोणतीही व्यक्ती, या अधिनियमाच्या तरतुदीच्या उल्लंघनाबदल या अधिनियमात इतर कोणत्याही शिक्षेची तरतुद करण्यात आलेली नाही, अशा कोणत्याही तरतुदीचे उल्लंघन करील तिला अंपराधसिद्धीनंतर [सहा महिन्यांपर्यंत असू शकेल इतक्या कैदेची किंवा [कमीत कमी दोन हजार रुपये आणि जारतीत जास्त पाच हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाची शिक्षा होईल] किंवा या दोन्ही शिक्षा होतील.]]

धर्मादाय किंवा
शैक्षणिक
प्रयोजनासाठी
असलेल्या
करमणुकीच्या
वाबतीत सूट.
६. (१) ज्या बाबतीत कोणत्याही करमणुकीच्या संबंधात [जिल्हाधिका-याची] अशी खात्री होईल की,-

(क) अशा करमणुकीपासून मिळालेले संपूर्ण उत्पन्न, करमणुकीचा कोणताही खर्च अशा उत्पन्नावर न आकारता, लोककल्याणाच्या किंवा धर्मादाय प्रयोजनासाठी वाहिलेले आहे; किंवा

(ख) करमणुक ही सर्वरवी शैक्षणिक स्वरूपाची आहे; किंवा

(ग) अशी करमणुक फायद्यासाठी चालविष्यात न येणा-या किंवा त्यासाठी रथापन करण्यात न आलेल्या एखाद्या संस्थेकडून, परिसरस्थेकडून किंवा समितीकडून अंशतः शैक्षणिक किंवा अंशतः शास्त्रीय प्रयोजनासाठी करविलेली आहे;

त्याबाबतीत कोणत्याही करमणुकीच्या कार्यक्रमांत प्रवेशासाठी विलेल्या पैशांवर करमणुक शुल्क बसवले जाता कामा नये.

(२) एखाद्या करमणुकीपासून मिळालेले संपूर्ण निव्वळ उत्पन्न लोककल्याणाच्या किंवा धर्मादाय प्रयोजनासाठी वाहण्यात आले आणि त्या करमणुकीचा संपूर्ण खर्च उत्पन्नाच्या रकमेच्या वीस टक्क्यांपैकी अधिक नाही याबदल [जिल्हाधिका-याची] खात्री झाल्यास, त्या करमणुकीसाठी भरलेली शुल्काची रक्कम मालकास परत दिली पाहिजे.

* सन १९५० चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३८, कलम ५ अन्वये “पैसे घेऊन” हा मजकूर वगळण्यात आला.

^१ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ८ अन्वये “पाचशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या” या मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^२ सन १९८५ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ३ (इ) अन्वये कलम ५ (क) दाखल करण्यात आले.

^३ सन १९८८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम ८ अन्वये “पाच हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाची शिक्षा होईल” या मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^४ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ९ अन्वये “दोन हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या” या मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^५ सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५, कलम ४(१) अन्वये “ज्या शेवासाठी पोलीस आयुक्ताची नेमण्यक झालेली आहे अशा कोणत्याही क्षेत्रात पोलीस आयुक्ताची किंवा इतरत्र जिल्हा दंडाधिका-याची” या मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^६ भारतीय विधि अनुकूलन विमर्शाधीन आदेशा अन्वये “गठनार इन कौसिल” या मजकुराऐवजी “राज्य शासन” हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^७ भारतीय विधि अनुकूलन विमर्शाधीन आदेशा १९५० या अन्वये “प्रतिक” या मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^८ सन २००१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५, कलम ४(२) अन्वये “पोलीस आयुक्ताची किंवा, यथास्थिती, जिल्हा दंडाधिका-याची” या मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(३) [३[राज्य] शासनास.] सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे, कोणत्याही करमणुकीच्या किंवा करमणुकींच्या कोणत्याही वर्गाच्या बाबतीत, [आदेशात विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा कोणत्याही अटी असल्यास, त्या अटीना आणि शर्तीना अधीन राहून] करमणुकीच्या दायित्वातून सूट देता येईल.

[स्पष्टीकरण.— या कलमात, एखाद्या करमणुकीपासूनची आवक किंवा निव्वळ उत्पन्न याचा विनियोग, अनुसूचित जातीच्या किंवा अनुसूचित जमातीच्या हितासाठी किंवा सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेले वर्ग म्हणून राज्य शासनाने जाहीर केलेल्या नागरिकांच्या कोणत्याही वर्गाच्या प्रगतीसाठी, परंतु इतर कोणत्याही वर्गाच्या, पंथाच्या किंवा समाजाच्या हितासाठी किंवा कोणत्याही धार्मिक कारणासाठी नव्हे-करण्यात आला असेल तर अशी आवक किंवा निव्वळ उत्पन्न लोककल्याणाच्या किंवा धर्मादाय प्रयोजनासाठी वाहिलेले असल्याचे समजण्यात येईल.]

७. (१) [३[राज्य] शासनास] करमणूक शुल्काचा भरणा निश्चितपणे प्राप्त करून घेण्यासाठी व नियम करण्याचा सामान्यतः या अधिनियमाच्या तरतुदी अंमलात आणण्यासाठी आणि विशेषतः पुढील गोष्टीसाठी नियम अधिकार करता येतील :—

(क) [* * *]

(ख) एकाहून अधिक व्यक्तीना प्रवेश देणा-या तिकिटांचा उपयोग करणे व त्यांवरीतॆ शुल्काची गणना करणे आणि करमणुकीच्या स्थानामधील एका भागातून दुसऱ्या भागात गेल्यावर द्यावयाच्या रकमेवर किंवा असणे अथवा इतर जागा यांबाबत दिलेल्या रकमेवर शुल्क भरणे ;

(ग) यांत्रिक साधनांच्या वापरावर नियंत्रण ठेवणे (यात वेगवेगळ्या रकमा भरण्यासाठी एकाच यांत्रिक साधनाचा उपयोग करण्यास प्रतिबंध करण्याचा समावेश होतो) आणि यांत्रिक साधनांच्याद्वारे प्रवेश दिलेल्या व्यक्तींची योग्य नोंद होण्याची निश्चिती करून घेणे.

[* * *]

(घ) ज्या करमणुकीच्या बाबतीत कलम ४, पोट-कलम (२) याच्या तरतुदीनुसार समुचित शुल्क देय होत असेल त्या करमणुकीच्या स्थानाच्या मालकांकडून किंवा व्यक्तीना प्रवेश देण्यात आला ते पंडताळून पाहणे, हिशेब ठेवला जाणे व विवरणे प्रस्तुत केली जाणे ; [आणि कलम ४, पोट-कलम (२) अन्येहे शुल्काच्या रकमेचा भरणा करण्याबद्दल प्रतिभूती देण्यास अशा मालकांना फर्माविणे व अशी प्रतिभूती सरकारजमा होण्याबाबतच्या शर्ती विहित करणे].

[(घक) कलम ४-ब, पोट-कलम (२) अन्यथे नोटीस वजावण्याची रीत आणि त्या कलमान्वये पराकाढा निर्णयशक्तीनुसार निर्धारण करण्याकरिता अनुसरावयाची कार्यपद्धती]

[* * *]

* भारतीय विधि अनुकूलन विमर्शाधीन आदेशा अन्यथे “ गव्हर्नर इन कौन्सिल ” या मजकुराऐवजी राज्य शासन हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

* भारतीय विधि अनुकूलन विमर्शाधीन आदेश १९५० या अन्यथे “ प्रतिक ” या मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

* सन १९६७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७७, कलम ४ अन्यथे हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

* सन १९५४ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २५, कलम ४ अन्यथे हे स्पष्टीकरण समाविष्ट करण्यात आले.

* सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम १० (अ) अन्यथे खंड (क) व (ड) हे वगळण्यात आले.

* सन १९५० चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३८, कलम ६ अन्यथे खंड (ग.ग) हे वगळण्यात आले.

* सन १९५४ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक २५, कलम ५ (१) अन्यथे हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

* सन १९६७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७७, कलम ५ (१) अन्यथे खंड (घक) समाविष्ट करण्यात आला.

“(च) कलम ३, पोट-कलम (३) खाली देय असलेली शुल्काची रक्कम देण्यासाठी आणि तिच्यातून सूट मिळण्यासाठी अटी आणि नमुना विहित करणे;

(छ) करमणूक शुल्काबाबत सूट मिळण्यासाठी किंवा भरलेल्या शुल्काची रक्कम परत मिळण्यासाठी अर्ज सादर करणे व ते निकालात काढणे;

“(ज) कोणत्याही राष्ट्राच्या संरक्षक दलातील सैनिक, नौसैनिक आणि वायुसैनिक यांना, ते करमणुकीच्या कार्यक्रमास गणवेश परिधान करून हजार असतील तर, किंवा त्यांनी साध्या पोषाखात असताना ओळखपत्र दाखविल्यास, करमणूक करातून सूट देणे.]

“(झ) करमणुकीच्या स्थानाच्या मालकाने, ज्युंना करमणुकीच्या संबंधातील, कोणतीही कर्तव्ये किंवा कायद्यान्वये त्यांच्यावर सोपविलेले इतर कोणतेही कर्तव्य बजावावयाचे असेल, अशा अधिका-यांना, करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश करण्याकरिता, प्रवेशपत्रिका देणे.]

“(ञ) (१) घरपोच प्रसारण सेवेसह (डीटीएच) केबल दूरचित्रवाणीवरील करमणूक शुल्काची वसुली जाहीर लिलावाद्वारे करणे.]

(२) कोणतीही व्यक्ती अशा कोणत्याही नियमांचे उल्लंघन करील किंवा त्यांचे अनुपालन करण्यात कंसूर करील तर, अपराधसिद्धीनंतर, तिला “[सहा महिन्यांपर्यंत असू शकेल इतक्या मुदतीची कैदेची किंवा एक हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाची शिक्षा होईल किंवा या दोन्ही शिक्षा होतील.]

(३) असे नियम, पूर्व प्रसिद्धीनंतर करण्यात येतील.

“(४) या कलमान्वये केलेला प्रत्येक नियम, तो केल्यानंतर शक्य तितक्या लवकर राज्य विधानमंडळाचे अधिवेशन असताना एकाच अधिवेशनात किंवा लागोपाठाच्या दोन अधिवेशनात एकूण तीस दिवसांची होईल इतक्या मुदतीसाठी राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहापुढे ठेवण्यात येईल आणि ज्या अधिवेशनात तो अशा रीतीने ठेवण्यात येईल ते अधिवेशन किंवा त्याच्या लगतनंतरचे अधिवेशन समाप्त होण्यापूर्वी त्या नियमात कोणताही फेरफार करण्यास दोन्ही सभागृहे संमत होतील किंवा असा नियम करण्यात येऊ नये म्हणून दोन्ही सभागृहे संमत होतील आणि असा निर्णय राजपत्रात अधिसूचित करतील तर, अशा अधिसूचनेच्या प्रसिद्धीच्या दिनाकापासून तो नियम केंवळ अशा सुधारलेल्या रवरूपातच अंमलात येईल किंवा; यथास्थिती, तो नियम अंमलात येणार नाही; तथापि, अशा कोणत्याही फेरफारामुळे किंवा रद्द करण्यामुळे त्या नियमान्वये पूर्वी केलेल्या किंवा करण्याचे वर्जिलेल्या कोणत्याही गोर्झीच्या विधिग्राह्यतेसं बाध येणार नाही.]

या अधिनियमाच्या प्रयोजनाकरिता करमणुकीच्या स्थानात प्रवेश करण्याचा अधिकार,

“(८) (१) आयुक्ताला किंवा जिल्हाधिकारी-याला किंवा याबाबतीत त्यांच्यापैकी एकाने यथोचितरीत्या प्राधिकृत केलेल्या, अव्यल कारकुनाच्या दर्जाहून कर्मी दर्जा नसेल अशा कोणत्याही महसूल अधिका-याला किंवा राज्य शासनाने यथोचितरीत्या प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिका-याला (या कलमामध्ये यापुढे ज्याला [निरीक्षक अधिकारी] असे संबोधण्यात आले आहे) त्याच्या अधिकारितेच्या क्षेत्राच्या संबंधात, या

^१ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम १० (ब) अन्वये मूळ खंडारेवजी हा खंड दाखल करण्यात आला.

^२ सन १९८८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११, कलम १ अन्वये मूळ खंडारेवजी हा खंड दाखल करण्यात आला.

^३ सन १९५४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ३ (क) अन्वये हा खंड जादा दाखल करण्यात आला.

^४ सन २००२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०, कलम ७ अन्वये हा खंड जादा दाखल करण्यात आला.

^५ सन १९८४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २५, कलम ५ (२) अन्वये हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^६ सन १९६७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७७, कलम ५ (२) अन्वये पोट-कलम (४) जादा दाखल करण्यात आले.

^७ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम ११ अन्वये मूळ कलमारेवजी कलम ८ दाखल करण्यात आले.

अधिनियमाच्या तरतुदीचे किंवा तदन्वये केलेल्या नियमांचे अनुपालन केले जात आहे किंवा करसे हे पाहण्यासाठी, करमणुकीचा प्रयोग चालू असताना किंवा अन्य वेळी करमणुकीच्या कोणत्याही स्थानात निरीक्षण पार पाडण्याच्या हेतूने कोणत्याही वाजवी वेळी प्रवेश करता येईल.

(२) निरीक्षक अधिका-यास, कोणत्याही मालकाला, त्याने चालविलेल्या करमणुकीच्या प्रयोगासंबंधीचे कोणतेही लेखे किंवा कागदपत्रे त्याच्यासमोर सादर करण्यास फर्माविता येईल किंवा पुढील गोष्टी संबंधातील कोणतीही माहिती सादर करण्यास फर्माविता येईल :—

(एक) प्रवेश मिळण्यासाठी दिलेल्या रकमा, तिकिटे किंवा मुदती तिकिटे (सीझन तिकिटे) किंवा मानार्थ तिकिटे किंवा अशा करमणुकीच्या प्रयोगाच्या संबंधातील इतर कोणत्याही वस्तू आणि बाबी,

(दोन) करमणुकीचे प्रयोग चालविण्यासंबंधीच्या मासिक खर्चाचा तपशील,

(तीन) मालकाने संबंधित चित्रपट वितरकाकडे पाठविलेल्या तिकिट विक्रीचे दैनिक विवरणपत्र; तसेच नियतकालिक विवरणपत्र; आणि

(चार) या अधिनियमाच्या प्रयोजनार्थ आवश्यक असेल त्याप्रमाणे, करमणुकीच्या प्रयोगाचे पास, तिकिटे छापण्यासाठी संबंधित मुद्रणालयाकडे नोंदविलेल्या मागण्यांचा तपशील.

(३) पोट-कलम (२) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या स्वरूपाचे सर्व लेखे आणि कागदपत्रे, तसेच मालकाने चालविलेल्या करमणुकीच्या प्रयोगासंबंधी माहिती अंतर्भूत असलेली कागदपत्रे ही सर्व वाजवी वेळेत, निरीक्षक अधिका-यास निरीक्षणासाठी खुली ठेवण्यात येतील आणि निरीक्षक अधिका-यास, या अधिनियमाच्या प्रयोजनार्थ, त्यास आवश्यक वाटतील अशा त्यांच्या प्रती किंवा त्यांतील उत्तरे घेता येतील किंवा घेण्याची व्यवस्था करता येईल किंवा त्यावर ओळखीसाठी खुणा करता येतील किंवा करण्याची व्यवस्था करता येईल.

(४) निरीक्षक अधिका-यास, या अधिनियमाच्या प्रयोजनार्थ त्यास आवश्यक वाटेल अशा कालावधीसाठी, या अधिनियमाखालील कोणत्याही कार्यवाहीच्या वेळी त्याच्यापुढे सादर केलेले कोणतेही लेखे किंवा इतर कागदपत्रे व वस्तू, मालकाला त्याची पावती दिल्यानंतर अटकावून ठेवता येतील व स्वतःच्या अभिरक्षेत ठेवून घेता येतील.

(५) कोणत्याही मालकाने त्याच्याकडून येणे असलेल्या शुल्काची रक्कम चुकविली आहे किंवा चुकवण्याचा प्रयत्न केला आहे असे निरीक्षक अधिका-यास सकारण वाटेल तर त्यास, त्याची काऱणे लेखी नमूद करून, आवश्यक असतील असे मालकाच्या ताब्यातील लेखे किंवा कागदपत्रे किंवा वरतू जप्त करता येतील आणि त्याची पावती देता येईल व या अधिनियमाखालील कोणत्याही कार्यवाहीच्या संबंधात आवश्यक असेल तेवढ्या कालावधीसाठी ती ठेवून घेता येतील.

(६) पोट-कलम (३) किंवा पोट-कलम (५) च्या प्रयोजनार्थ निरीक्षक अधिका-याला, कोणत्याही मालकाच्या करमणुकीच्या किंवा धंद्याच्या कोणत्याही जागी किंवा मालक, त्याने चालविलेल्या करमणुकीच्या प्रयोगाशी संबंध असलेले कोणतेही लेखे किंवा कागदपत्रे जेथे ठेवतो किंवा त्यावेळी ठेवत आहे, असे निरीक्षक अधिका-यास सकारण-वाटेल अशा इतर कोणत्याही जागी किंवा मालकाने करमणुकीसाठी तिकिटे छापण्याचे काम ज्या मुद्रणालयाकडे सोपविलेले आहे त्या मुद्रणालयात, प्रवेश करता येईल व त्यांची झडती घेता येईल आणि या अधिनियमाखालील कोणत्याही कार्यवाहीसाठी किंवा कार्यवाहीच्या संबंधात निरीक्षक अधिका-यांच्या मते उपयुक्त ठरतील अशा, कोणत्याही झडतीच्या वेळी मिळालेल्या, कोणत्याही वस्तुंची किंवा गोष्टींची नोंद करता येईल किंवा वस्तुसूची करता येईल. या पोट-कलमाच्ये निरीक्षक अधिका-याने कोणत्याही वेळी १९७४ घेतलेल्या झडतीच्या बाबतीत फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ च्या तरतुदी शक्य होईल तेथवर लागू होतील.

(७) करमणुकीच्या स्थानाचा मालक, निरीक्षक अधिका-यास या कलमांच्ये तो आपली कर्तव्ये पार पाडत असताना त्यास लागेल अशी प्रत्येक प्रकारची वाजवी मदत देईल.

(८) कोणत्याही करमणुकीच्या स्थानाचा मालक किंवा इतर कोणतीही व्यक्ती, पोट-कलम (१) अन्ये यथोचितरीत्या प्राधिकृत केलेल्या निरीक्षक अधिका-यास, प्रवेश करताना प्रतिबंध किंवा अडथळा करील किंवा कोणतीही वाजवी मदत देण्यात कसूर करील तर त्याला, त्यावेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही विधिअन्ये तो ज्या कोणत्याही शिक्षेस पात्र असेल त्या शिक्षेव्यतिरिक्त आणखी दोन हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाची शिक्षा देण्यात येईल.

(९) प्रत्येक निरीक्षक अधिकारी हा, भारतीय दंड संहितेच्या कलम २१ मधील अर्थानुसार लोकसेवक १८६० चा ४५. असल्याचे समजण्यात येईल.

(१०) निरीक्षक अधिका-याला, आक्रमिक निकडीच्या बाबतीत, निरीक्षणाच्या किंवा करमणुकीच्या स्थानावर अधिकारिता असलेल्या पोलीस ठाण्याच्या प्रभारी अधिका-यास, करमणुकीसाठी जागेचा कोणताही अनधिकृत वापर करण्यास प्रतिबंध करण्याची किंवा करमणुकीच्या जागी कायदा व सुव्यवरथा प्रस्थापित करण्याची किंवा त्या जागेतील किंवा या अधिनियमाखालील इतर कोणत्याही जागेतील चौकशीच्या प्रयोजनाकरिता संबंधित अभिलेखांचा शोध घेण्याची विनंती करता येईल. पोलीस ठाण्याच्या अशा अधिका-यास या विनंतीचे अनुपालन करणे बंधनकारक असेल.

मात्र, असा अधिकारी उपलब्ध झाला नाही तर, निरीक्षक अधिका-यास, आवश्यक ती मदत मिळण्यासाठी जवळच्या पोलीस ठाण्याच्या पोलीस अधिका-यास विनंती करता येईल.]

वसुली. ९. करमणूक शुल्क म्हणून येणे असलेली कोणतीही रक्कम जमीन महसुलाच्या थकबाकीप्रमाणे वसुलीयोग्य असेल.

अपराध १९.क (१) याबाबतीत राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिका-यास, जिने या अपसात अधिनियमाविरुद्ध किंवा तदन्ये करण्यात आलेल्या नियमांविरुद्ध अपराध केला असेल किंवा असा अपराध मिटविणे, केला असल्याचा जिच्यावर वाजवी संशय असेल अशा कोणत्याही व्यक्तीकडून असा अपराध आपसात मिटविण्यासाठी :-

(क) असा अपराध या अधिनियमांच्ये देय असलेले कोणतेही शुल्क देण्यात कसूर केल्याबद्दलचा किंवा शुल्क चुकविण्याबद्दलचा असेल त्याबाबतीत, अशारीतीने देय असलेल्या शुल्काच्या रकमेव्यतिरिक्त, [दोनशे रुपयांपेक्षा अधिक नसेल इतकी रक्कम] किंवा देय शुल्काच्या रकमेची दुप्पट यांपैकी अधिक असेल अशी रक्कम; आणि

(ख) इतर कोणत्याही बाबतीत [कमीत कमी पाचशे रुपये परतु दोन हजार रुपयांपेक्षा अधिक नसेल इतकी रक्कम].] वसूल करता येईल.

^१ सन १९५८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ३ (एच) अन्याये कलम ९ क जावा दाखल करण्यात आले.

^२ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम १२ (१) अन्याये कलम ९ क यास त्या कलमाचे पोट-कलम (१) म्हणून नवीन क्रमांक देण्यात आला.

^३ करील अधिनियमाच्या कलम १२(१) (अ) अन्याये “पाचशे रुपयांपेक्षा अधिक नसेल इतकी रक्कम” या ऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

^४ करील अधिनियमाच्या कलम १२(१) (ब) अन्याये “पाचशे रुपयांपेक्षा अधिक नसेल इतकी रक्कम” या ऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

[(२) याबाबतीत राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिकारीयाने, या अधिनियमाविरुद्ध किंवा तदन्वये करण्यात आलेल्या नियमाविरुद्ध केलेल्या अपराधांचे प्रशमन केले असेल त्याबाबतीत, त्याने निश्चित केलेली आपसमेळाची (कंपोजिशन) रक्कम, ज्या दिनांकास ती निश्चित करण्यात आली असेल त्यांची प्रशमन ३० दिवसांच्या आत मालकाला भरावी लागेल आणि उपरोक्त कालावधीमध्ये आपसमेळाची रक्कम देण्यात त्या व्याक्तीने कसूर केल्यास ती रक्कम जमीन महसुलाच्या थकबाकीप्रमाणे वसुलीयोग्य असेल.]

[९.ख मालकाने कलम ३ अन्वये द्यावयाची शुल्काची रक्कम किंवा कलम ९-क अन्वये निश्चित केलेली आपसमेळाची रक्कम विहित कालावधीत देण्यात कसूर केली असेल त्याबाबतीत, तो अशा प्रकारे देय असलेली शुल्काची रक्कम किंवा आपसमेळाची रक्कम या व्यतिरिक्त पहिल्या ३० दिवसांसाठी दरसाल १८ टक्के दराने आणि त्यानंतर अशी रक्कम देय असेल किंवा देय होईल त्या दिनांकाप्रशमन रक्कम व व्याज संपूर्ण दिले जाईपर्यंत अशा रकमेवर दरसाल २४ टक्के दराने दंडार्थ व्याजाची रक्कम शासनाला देण्यास पात्र ठरेल.

९.ग मालकाने देय असलेल्या शुल्काच्या रकमेपेक्षा जादा करमणूक शुल्क दिलेले असेल त्याबाबतीत जिल्हाधिकारी त्याबाबत मालकाने अर्ज केल्यानंतर आवश्यक ती पडताळणी करून आणि विहित केलेल्या शुल्काचा परतावा. रीतीने अशी जादा दिलेली रक्कम त्यास परत करील.

९.घ मालक या अधिनियमाखाली किंवा तदन्वये तयार केलेल्या नियमाखाली अपराध सतत करीत असल्याचे आढळून आले असेल त्याबाबतीत. जिल्हाधिकारी, अशा रीतीने त्याने केलेल्या अपराधाचे किंवा अपराधांचे गांभीर्य लक्षात घेऊन, अशा मालकाला त्या अधिनियमान्वये दिलेल्या यथास्थिती, वित्रपट लायसन किंवा तिकीट विक्री लायसन, निलंबित करण्यासाठी किंवा रद्द करण्यासाठी, अशा मालकाविरुद्ध कारवाई सुरु करण्याची “ मुंबई वित्रपट (नियमन) अधिनियम, १९५३ ” च्या तरतुदीअन्वये नियुक्त केलेल्या लायसन प्राधिकरणाकडे शिफारस करीत त्यानंतर लायसन प्राधिकरण मालकाविरुद्ध अशी कार्यवाही सुरु करील.

[९०. या अधिनियमान्वये राज्य शासनास देण्यात आलेले कोणतेही अधिकार व त्याच्यावर लादण्यात आलेली कोणतीही कर्तव्ये राज्य शासन याबाबतीत सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे ज्या व्यक्तीस अधिकार देईल अशा कोणत्याही व्यक्तीस [[राज्य] शासन] विहित करील अशा शर्तीना अधीन राहन, वापरता येतील किंवा पार पाडता येतील.

[९०.क [कलम ३ च्या, पोटकलम १३ अन्वये बहुविध वित्रपटगृह संकुलाचा किमान दर निर्धारित करण्या-या किंवा कलम ४-ब अन्वये शास्तीसह किंवा शास्ती न करता संमत केलेल्या आकारणी आदेशामुळे बाधा पोचलेला मालक, आदेश मिळाल्याप्रशमन ३० दिवसांच्या आत आयुक्ताकडे अपील दाखल करू शकेल :]

^१ वरील अधिनियमाच्या कलम १२ (२) (अ) अन्वये पोट कलम (२) जादा दाखल करण्यात आल्याचे मानव्यात आले.

^२ वरील अधिनियमाच्या कलम १३ अन्वये कलमे १४, १५, १६, व १८ ही समाविष्ट करण्यात आली.

^३ या कलमाखालील अधिसूचनेकरिता, मुंबई सरकारव्ये राजपत्र, भाग एक, इंग्रजी पृष्ठ २९७५ वर प्रसिद्ध झालेली शासकीय अधिसूचना, महसूल विभाग क्र. ७२३०-ई, दिनांक ७७ डिसेंबर, १९२३ पढा.

^४ भारतीय विधि अनुकूलन विमर्शाधीन आदेशान्वये “ ग्रहर्नर इन कॉन्सिल ” या मंजकुराएवजी “ राज्य शासन ” हा मंजकूर दाखल करण्यात आला.

^५ भारतीय विधि अनुकूलन विमर्शाधीन आदेश, १९५० या अन्वये “ प्रातिक ” या मंजकुराएवजी हा मंजकूर दाखल करण्यात आला.

^६ सन १९८७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७, कलम १४ अन्वये कलम १० क दाखल करण्यात आले.

शुल्क आणि
आपसमेळाची
रक्कम देण्यात
कसूर
केलेल्याबद्दल देय
असलेले व्याज.

दिलेल्या अतिरिक्त
शुल्काचा परतावा.

लायसन
निलंबित किंवा
रद्द करण्यासाठी
शिफारस करणे.

[[राज्य]
शासनाकडून]
अधिकारांचे
प्रत्यायोजन.

अपील व
पुनरीक्षण.

[परंतु—

(क) मालकाने, जिल्हाधिका-याकडून निर्धारित करण्यात आलेली शुल्काची निर्विवाद रक्कम आणि शास्त्री, कोणतीही असल्यास, दिलेली नसेल तर आयुक्ताकडून कोणतेही अपील दाखल करून घेण्यात येणार नाही;

(ख) आयुक्तास, खंड (अ) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, त्यास योग्य वाटेल तर लेखी नमूद करावयाच्या कारणासाठी, जिल्हाधिका-याने निर्धारित केलेले शुल्क किंवा शास्त्री, कोणतेही असल्यास, याची रक्कम देण्यात आलेली नसली तरी अपील दाखल करून घेता येईल आणि आयुक्ताचा त्याच्याकडून अपील दाखल करून घेण्याबाबतचा निर्णय अंतिम असेल.]

(२) आयुक्त, मालकाला त्याची बाजू मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर, आकारणीची आणि असल्यास, शास्त्रीची रक्कम कायम करू शकेल, कमी करू शकेल, तीत वाढ करू शकेल किंवा ती विलोपित करू शकेल किंवा आकारणी रद्द करू शकेल आणि अशा आदेशात दिलेल्या निर्देशानुसार नवीन आकारणी करण्यासाठी हे प्रकरण परत जिल्हाधिका-याकडे निर्देशित करू शकेल. त्यानंतर जिल्हाधिकारी, आवश्यक असेल त्याप्रमाणे आणखी चौकशी केल्यानंतर नवीन आकारणी करील आणि अशा नवीन आकारणीच्या आधारे मालकाकडून देय असलेली, शुल्काची आणि असल्यास शास्त्रीची रक्कम निश्चित करील.]

[२क] आयुक्त, शक्यतोवर, पोट-कलम (१) खाली दाखल करण्यात आलेल्या प्रत्येक अपिलावर असे अपील दाखल करण्यात आल्याच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांच्या आत निर्णय देईल आणि एखाद्या प्रकरणाच्या बाबतीत, अपिलावर अशा कालावधीत निर्णय देणे शक्य किंवा व्यवहार्थ नसेल त्या बाबतीत तो राज्य शासनाला एक लेखी अहवाल सादर करील व त्यात अपिलावर निर्णय घेण्यास लागलेल्या अशा विलंबाची कारणे नमूद करील.]

(३) राज्य शासन, स्वाधिकारे किंवा आयुक्ताचा आदेश भिन्नात्यापासून ६० दिवसांच्या आत त्याबाबतीत त्याच्याकडे अर्ज करण्यात आल्यानंतर, प्रकरणाचा अभिलेख आणि कार्यवाही मांगवून घेईल आणि त्यास योग्य वाटेल त्याप्रमाणे त्या प्रकरणात आदेश संमत करून त्याद्वारे आयुक्तांच्या आदेशात फेरबदल करू शकेल, तो कायम करू शकेल किंवा रद्द करू शकेल.]

विवक्षित १११. (१) या अधिनियमान्वये केलेल्या किंवा करण्याचे अभिप्रेत असलेल्या कोणत्याही कृतीबदल, कार्यवाहीस रोध: राज्य शासनाच्या मंजुरीशिवाय, राज्य शासनाचा कोणताही अधिकारी किंवा कर्मचारी यांच्याविरुद्ध कोणताही खटला, दावा किंवा इतर कार्यवाही दाखल करता येणार नाही.

(२) अशा कोणत्याही अधिका-याविरुद्ध किंवा कर्मचा-याविरुद्ध या अधिनियमान्वये सदभावनापूर्वक केलेल्या किंवा करण्याचे उद्देश असलेल्या कोणत्याही कृत्याबदल कोणताही खटला, दावा किंवा इतर कार्यवाही दाखल करता येणार नाही.

मुदत मर्यादा: १२. या अधिनियमान्वये केलेल्या किंवा करण्याचे अभिप्रेत असलेल्या कोणत्याही कृतीच्या संबंधात अशी कृती केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यानंतर राज्य शासनाविरुद्ध कोणताही दावा दाखल करता येणार.

^१ सन १९९४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ५(क) अन्वये मूळ परंतुकारेवजी हे परंतुक दाखल करण्यात आले.

^२ वरील अधिनियमाच्या कलम ५(क) अन्वये पोटकलम (२क) समापिष्ठ करण्यात आले.

^३ सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४१, कलम ३(एक) अन्वये कलमे ११, १२, १३, १४ व अनुसूची दाखल करण्यात आली.

नाही आणि राज्य शासनाच्या कोणत्याही अधिका-याविरुद्ध किंवा कर्मचा-याविरुद्ध कोणताही खटला, दावा किंवा इतर कार्यवाही दाखल करता येणार नाही.

१३. (१) नगरपालिका, स्थानिक मंडळ, ग्राम पंचायत किंवा इतर स्थानिक प्राधिकरण यांच्याशी संबंधित कोणत्याही कायद्यात काहीही अंतर्भूत असले तरी, कोणत्याही नगरपालिकेने, स्थानिक मंडळाने, ग्रामपंचायतीने किंवा इतर स्थानिक प्राधिकरणाने, ज्या क्षेत्रावर संबंधित स्थानिक प्राधिकरणास अधिकारिता असेल अशा क्षेत्रात हा अधिनियम अंमलात आल्यानंतर, ज्या करमणुकीवर या अधिनियमान्वये करमणूक शुल्क बसविण्याऱ्यो असेल त्या करमणुकीवर कोणताही कर बसविता कामा नये.

प्राधिकरणांना
करमणुकीवर कर
बसविण्यास
मनाई.

(२) पोट-कलम (१) मध्ये अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीमुळे, सिनेमाच्या प्रत्येक खेळावर किंवा प्रयोगावर किंवा खेळांवर किंवा प्रयोगांवर एकाच सरसकट दराने कर बसविणे स्थानिक प्राधिकरणास समर्थ करणा-या कायद्यानुसार कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाने असा कर बसविण्यास बाध येणार नाही.

स्पष्टीकरण.— या कलमाच्या प्रयोजनासाठी, “नगरपालिका” म्हणजे या अधिनियमासोबतच्या अनुसूचीत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली संरक्षा.

१९५८ चा मुंबई ४१. मुंबई करमणूक कर (व्याप्ती व सुधारणा) अधिनियम, १९५८ याद्वारे, मुंबई राज्याच्या ज्या भागास, निरसन व व्यावृती. हा अधिनियम लागू करण्यात आला आहे त्या भागात तो अंमलात आल्यानंतर मध्यप्रांत आणि व-हाड करमणूक शुल्क अधिनियम, १९३६, करमणूक कर अधिनियम, १९५५ फसली, सौराष्ट्र करमणूक कर अध्यादेश; १९४९ आणि करमणूककराशी संबंधित इतर कोणताही कायदा, त्या भागात अशा प्रारंभापासून निरसित झालेले असतील :

१९५५ फसलीचा
हैदराबाद ५.
१९४९ चा
सौराष्ट्र:
असा, ८.

परंतु अशा निरसनामुळे—

(क) अशा रीतीने निरसित केलेल्या अधिनियमांच्या आणि कायद्यांच्या पूर्वीच्या अंमलास, किंवा

(ख) अशा रीतीने निरसित केलेल्या अधिनियमांच्या आणि कायद्यांच्या तरतुदीपैकी कोणत्याही तरतुदीविरुद्ध केलेल्या कोणत्याही अपराधाच्या संबंधात केलेल्या कोणत्याही शास्त्रीस किंवा शिक्षेस, किंवा

(ग) अशा शास्त्रीच्या किंवा शिक्षेच्या संबंधातील कोणतेही अन्वेषण, न्यायालयीन कार्यवाही किंवा उपाययोजना १९५८ यास, बाध येणार नाही, आणि जणू काही मुंबई करमणूक शुल्क (व्याप्ती व सुधारणा) अधिनियम, १९५८ हा पारित झालाच नव्हता असे समजून असे कोणतेही अन्वेषण, न्यायालयीन कार्यवाही किंवा उपाययोजना दाखल करता येईल, चालू ठेवता येईल किंवा अंमलात आणता येईल आणि अशी कोणतीही शास्त्री किंवा ४१. दंड लावता येईल :

परंतु आणखी असे की, अशा रीतीने निरसित केलेल्या अधिनियमांच्या आणि कायद्यांच्या तरतुदीद्वारे किंवा तदन्याये केलेली कोणतीही गोष्ट किंवा कारवाई (काढलेल्या अधिसूचना, दिलेली प्राधिकारपत्रे, किंवा प्रदान करण्यात आलेले अधिकार आणि दिलेली सूट) यांसह, ही या अधिनियमाच्या तत्सम तरतुदीअन्वये केलेली गोष्ट किंवा कारवाई असल्याचे भानण्यात येईल आणि या अधिनियमान्वये तीत फेरबदल करण्यात येईपर्यंत, ती निरसित करण्यात येईपर्यंत किंवा सुधारण्यात येईपर्यंत ती त्याप्रमाणे अंमलात अंसाऱ्याचे चालू राहील, परंतु तीत फेरक इतकाच राहील की, हा अधिनियम संबंधित क्षेत्रात अंमलात येण्यापूर्वी त्यात त्यामुळे प्राप्त झालेल्या कोणत्याही दायित्वाच्या संबंधात करावयाची कोणतीही शुल्काची किंवा कराची आकारणी ही